

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemniki v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Avstrijska ministerska kriza.

Kakor smo poročali v zadnji št. našega lista, je vzbudila v političnih krogih največjo pozornost okolnost, da se je naš cesar nenadoma povrnil iz Brunova na Dunaj, mesto da bi se od tam podal v Ischl, kamor je bil namenjen. Da pa ni bila taka pozornost neopravičena, povedala so nam kaj drugi dan dunajska poročila, ki so naznanila svetu, da je že v petek podalo celo dr. Körberjevo ministerstvo svojo ostavko. Da je postal dr. Körberjev položaj vsled nezgodnih parlamentarnih razmer jako kritičen, o tem ni dvomil nikdo. Pri vsem tem pa je vest o demisiji njegovega ministerstva se politične kroge jako presenetila. Kakor poročajo listi, napotili so dr. Körberjevo ministerstvo k temu koraku v prvi vrsti dogodki na Ogrskem. Kapitulacija ogrske vlade pred ogrsko opozicijo, ki je dosegla svoj višek s tem, da se je umaknil zakonski načrt glede povišanja novincev, načrt, katerega je po pritisku vlade naš parlament vsprejel, uznevoljila je razne člane avstrijskega ministerstva tako zelo, da jim je popolnoma pošlo veselje. Pri takih razmerah sedeti na ministerskih stolih. S to kapitulacijo pred ogrsko opozicijo dobili so tudi Čehi večji pogum in z njimi vse druge avstrijske parlamentarne stranke, ki so s sedanjim ministerstvom popolnoma nezadovoljne. Poleg tega pa je še ta šmentana avstro-ogrška nagodba, katero je nameraval ogrski ministerski predsednik grof Khuen Hedervary že v tem poletju v ogrskem parlamentu spraviti pod streho, kar bi moral potem storiti tudi dr. Körber. Ogrskemu ministerstvom predsedniku se to lahko posreči, ker je pred ogrsko opozicijo kapituliral in jo s koncesijami tako potolažil, da je sklenila za zdaj opustiti obstrukcijo, ter pripustiti, da se v ogrskem parlamentu lahko razpravlja o raznih zadevah in tako tudi o avstro-ogrski nagodbi. S čim pa naj potolaži dr. Körber Čeha, ko jim brez dovoljenja Nemcev niti češke univerze za Moravsko dati ne sme? Ne preostaja mu torej drugega pri takih razmerah, nego da pobere šila in kopita.

LISTEK.

Dim.

Češki: V. Kosmák.
(Dalje.)

Za nekaj časa vzame Absolonka tok s cigaretami, pogleda me nemarno in reče skozi zobe: »Saj vam dim ni zoperen?«

»O, nikakor ne! Prosim, le pušite po volji!« priklonil sem se uljudno.

Absolonka poda še ostalim in v trenutku je bilo v kupeju polno dima.

Tega dogodka sem se spomnil pozneje na poti proti kolodvoru, pa si dejal: »Nu, če že ne morem vleči dima na noben način, pa vzamem listek za III. razred.«

Tako sem tudi storil ter stopil proti vozu.

»No, no! Koliko vas še pride sem?« pozdravi me nekdo nevoljno.

»To vam nič mari!« odseče mu konduktar besedo. »Prostor je še za dva!«

»Za vruga! Kaj, ali smo sardale?« jezil se je drugi. »Take umazanosti ni na nobeni drugi železnici kot na tej!«

»Oprostite!« rečem sedaj. »Plačal sem in imam to pravico kot vsak drugi.«

Da bi pa dr. Körberju pomagal iz zadrege, opustil je baje grof Khuen Hedervary namero že tekom tega poletja rešiti avstro-ogrsko nagodbo v ogrskem parlamentu ter spraviti jo hoče na dnevni red še le v jeseni. Za to pa ostane dr. Körber po najnovejših poročilih do jeseni najbrže še na svojem mestu, ter bode skušal do takrat Čeha na kak način pomiriti. Cesar je vsprejel v četrtek dr. Körberja v avdijenci, ki je trajala nad poldrugo uro. Mislilo se je, da bode ta zadeva gotovo že do danes rešena, in da se cesar že danes odpelje v Ischl. Ali cesar ostane po najnovejših poročilih še do srede na Dunaju, ker se še ni odločil za rešitev. Vsled tega so nastala, kar je popolnoma umevno, razna ugibanja glede rešitve ministerske krize. Nekateri pravi, da ostane, kakor smo že zgoraj omenili, sedanje ministerstvo vsaj še do jeseni v celi svoji sedanjosti sestavi. Drugi trde, da odstopijo sedaj samo nekateri ministri. So pa zopet drugi, ki trde, da ni izključeno, da bi se ministerska kriza že v najkrajšem času definitivno ne rešila, in da bi prišlo na krmilo koalicijsko ministerstvo, v katerem bi sedeli člani večjih parlamentarnih strank. Bodisi pa temu tako ali tako, jedno je in ostane gotovo, da tako, kakor je šlo do sedaj, pri nas dalje več iti ne more. Z jedno besedo, zdi se, in vsa znamenja tudi kažejo na to, da v Avstriji ne stojimo le pred ministerskimi krizami, marveč da imamo pred seboj skoro gotovo tudi državno krizo.

Dopisi.

Iz Sovodenj, dne 3. julija 1903.

— Beke, ki rastejo na sovojenjskem občinskem zemljišču »Prod«, dajejo povoda raznim pritožbam na deželni odbor in na sodnijo. Načelnikova stranka očita našim možem, da so denar, ki so ga prejeli na dražbi l. 1901. za beke, in sicer okoli 800 K — pojedli. Pred kakimi 10 meseci je bil radi tega nek kričar na sodniji tudi pošteno kaznovan. S svojim dolgim jezikom si je pojedel celo kravo iz hleva, in prepričani smo, da ne bo več tako neumno klepetal, ker skušnja ga je izučila. — Danes pa se je

vršila obravnava na goriški sodniji proti nekemu drugemu kričarju, in sicer tudi zaradi bek, češ, da so naši možje denar od bek, ki so ga l. 1901. na dražbi prejeli, pojedli, kar je seveda le nesramno obrekovanje in grdo natolcevanje. Posebno se poslužujejo tega obrekovanja sedaj, ko se bližajo volitve, da bi naše može omazali in očrnilili pred volilci. (Kaki škandali so so godili z volilnimi imeniki županstva in gospodarskega sveta, utegnemo še pisati. Le toliko bodi povedano, da volilni imenik gosp. sveta je bil že trikrat razgrnjen volilcem v pregled, od županstva pa že dvakrat. Prvič, ko je bilo pred cerkvijo razglašeno, da je volilni imenik županstva razgrnjen volilcem v pregled, ga niti ni bilo, ampak bil je samo davkarski izkaz, katerega si je nabavilo županstvo. Seveda, iz tega izkaza bi se moral urediti vsak razred za-se. A tega pri nas ni bilo, in vsak volilec, ki je hotel vedeti, v kakem razredu je vpisan, je moral cel davkarski izkaz prevreči, in še le potem je našel zraven svojega imena in priimka s svinčnikom zaznamovan razred, v katerem ima pravico voliti. Take reči so mogoče samo v Sovodnjah.) — Kakor je že zgoraj rečeno, vršila se je danes proti Antonu Tomšiču (vulgo Žefetu) kazenska obravnava. Pa revež (drugače »junak«), zbal se je stopiti pred sodnika. Prosil je raje odpustitja ter preklical vse razžaljeve besede, katere je govoril proti našim možem, in seveda se tudi obvezal v poravnavo pravnih stroškov, ki niso prav majhni. — Tukaj se je spet pokazala poštenost naših mož, in sicer dokazuje njih poštenost ravno preklic razžaljevih besedij enega glavnih kolovodij njih stranke. — Do zdaj sta se torej opekla dva kričarja. Ako pa še katerega kaj srbi, pa naj poskusi tudi on! — Naši volilci lahko tudi zdaj sprevidijo, s kakim orožjem se bojuje nasprotna stranka v doseg svojih nelepih namenov. Poslužuje se namreč grdega obrekovanja. Volilcem ni treba povedati, kaj jim je pri prihodnjih volitvah storiti.

vejte komu drugemu, a ne meni! Videti ste kot jare, pa da bi bili tako daleč? Saj vi bi poginili v svetu, kot muha v metudi!«

Občni smeh umazancev.

»Ni vsak tako bedast, kakor se zdi«, rečem mirno; »pa tudi ne vsak tako moder, kot se štuli. Toliko je gotovo, da sem dospel s svojim razumom dosti daleč; morda dalje nego vi z vašo surovostjo!«

Bradač je obstal. »Vi ste pa kot kak milostljivi gospod, da gledate tako na vsako besedo!«

»A vi morate biti še večji gospod, da celo nič ne gledate na besede. Mečete jih okoli sebe kot v starih časih kralji denar!«

»Za oni denar bi si ubogi ljudje lahko kaj kupili«, oglašuje se zdaj resno moj sosed, »ali besede tega moža ne veljajo niti beliča!«

Že večkrat sem opazil pri kvastah, da so jih popolnoma pobile besede z nasprotne strani. Tako je bilo tudi zdaj pri tem s porcelanko.

V zadregi pogleda skozi okno in umolkne. Za nekaj časa pa začne iznova kot bi se sramoval svoje slabosti:

Iz Kozane, 29. junija 1903. (Izv. dop.) — (V peresnem boju občinskih volitev v Kozani naša zadnja beseda.) — Kakor morska kača vijo se v »Soči« gostobesedni dopisi o naših občinskih volitvah, sama prazna slama brez zrna resnega stvarnega presodka, cela gromada podlih napadov, oprti na šepaste laži-dokaze in opopranih surovimi psovki, katere dajejo zasluženost spričevalo neotesanosti stranki, ki se v naši županiji šopiri kot »nar-napredna«, in njenim domačim kolovodjem. Sicer sta se dva možaka nedavno prala v »Gorici«, da tu ne gre za liberalno ali za klerikalno stranko, ampak da se je volilni boj razvil iz domačih razmer. No, istina pa je ta, da so se pri zadnjih deželnozborskih volitvah ravno isti voditelji, razen enega častihlepnega vskoka iz K., potezali za napredne kandidate, kateri se dandanes segrejejo proti županovi stranki, in da je tem voditeljem »Soča«, ki je proglašeni organ »nar-napredne« stranke, iskrena zagovornica in zaščitnica. Kaj hočete več? Sicer pa smo prepričani, da sta pojma liberalizem in klerikalizem možakarjem, pod katerih firmo se je rodil in razširil domači prepir, še zelo nejasna in da jim je v tem boju tudi malo mari za dotična načela, marveč, da jim je več za to, da bi se oni na čelo postavili občini in jo osredili se svojim gospodarstvom. To pa je ravno, česar se naša stranka boji, in česar se krčevito brani, ter se bode tudi zanaprej na vse kriplje branila, da se v občinski upravi ohrani dosedanja red in da se ne povrnemo zopet v stare gospodarske zagate, iz katerih smo se v poslovnih dobi sedanega g. župana in z njim složno sodelujočega občinskega staršinstva, polagoma rešili.

Toda vrnimo se k stvari in sicer samo k stvari, kajti z mlinom na veter se ne bomo bojevali, marveč pripuščamo skrajno potrpežljivim čitateljem »Soče«, naj oni prežvekujejo in prebavijo brezkončno klobaso, katero so jim nekateri brezdomovinski mojstri v zvezi z »naprednjaškimi« voditelji v zadnjih listih napolnili z otrobi svoje modrosti. Pa tudi stvarnega odgovora ne dajamo morda zato, da operemo svojo stranko, katera se ne čuti prav nič umazano, po vsem

»Tedad, celo na Dunaju ste bil; potem pa morda poznate ta tri dekleta. So baje Dunajčanke«. In pokaže mi brezstidno sliko na dimki.

Tovariši so udarili zopet v surov smeh in govorili različne nespodobne opazke.

Moj resni sosed se je dolgo obračal in sukal sem ter tje. Naposled pa izpregovori:

»Vi mož, koliko pa stane vaša lula?«

Bradaču se zablistajo oči: »Aha, tudi vam ugaja?«

»To vam nič mari... Vprašam vas: Koliko ste dal za njo?«

»Cel goldinar!«

»Prodajte mi jo!«

»Prodam, ali še le, ko pokadim.«

»Ne, hočem jo takoj!«

»Potem dodajte mi jo!«

»Dodam. Sem ž njo!«

Bradač je potegnil še enkrat na moč, odcedil jo, pa jo dal mojemu sosеду. »Take dimke še niste imeli! S to se boste lahko ponašali!«

»Tako boste videli, kako mi je ljuba«, odvrne moj sosed, vzame cev, pa

blatenji izvirajočim iz najetih peres, nam dobro znane častilakomne kovačnice, marveč zato, da pojasnimo pravo stanje sporne zadeve.

Volitev se je res vršila dolgo po končani poslovni dobi obč. starašinstva, a ne po županovi krivdi, ampak vsled okoliščin, katerih ni bilo poprej prevideti. Dva meseca pred pretekom omenjene dobe je županstvo prosilo c. kr. finančno ravnateljstvo, naj dovoli, da se vzame davkarski izkaz, kakoršnega treba za napravo volilnih imenikov: a še-le dva meseca po končani dobi je došlo dovoljenje, a še to vsled županstvenega poganjanja; na to ni bilo dobiti sposobne osebe, katera bi bila opravila to nalogo, ker je bilo določilo starašinstvo za to delo pretesno nagrado. Slednjič se je našel sposoben davčni penzionist, kateri je prevzel in po enem mesecu tudi dovršil delo; zdaj so prišle porotne obravnave, katere so zadrževale župana cele tri tedne. Sestava imenikov je pobrala — ker je v našem obč. uradu vedno zadosti drugih vsakdanjih in vmes tudi pravnih poslov — zopet poldrugi mesec časa in tako se je zgodilo, da je mogel župan še-le avgusta meseca vprašati starašinstvo za kedaj naj se odločijo volitve.

Starašinstvo je bilo enoglasno za to, da se imajo volitve vršiti še-le po trgatvi. Toraj so se v tem času razgrnili imeniki skozi 4 tedne občinarjem v pregled. Proti imenikom je bilo podanih nekoliko reklamacij in proti dotični rešitvi zopet par ugovorov. Vsled tega so se morali vsi spisi in tudi tisti imeniki, o katerih govori dopisun, da so bili ponarejeni, predložiti c. kr. glavarstvu v rešitev, katero je še-le februarja t. l. naznanilo, da so imeniki potrjeni.

Zdaj je trebalo napraviti, in potem razposlati nad 1300 vabil, in to je pobralo tudi nekoliko časa; pa da bi ne bilo nobenih očitaj, da se ni izbral primeren čas za volitve, čakal je še župan, da so končala vsa nujna pomladanska dela na poljih in vinogradih, ter je določil take dneve za to, ko ima naše ljudstvo največ časa na razpolago — to je doba pred začetkom izvaževanja prvih črešenj. Hotel je s tem doseči in zagotoviti, da se ne bo nihče oviral v izvrševanju svoje volilne pravice, da pridejo lahko vsi občinarji na volišče, naj so te ali one stranke. Vidite učeni dop., da županova naloga ni tako lahka in nagla, kot od nekaterih učiteljev, kateri naložijo v šoli učencem, in potem sami brez nadaljnjih ugovorov napravijo sodbo, bodisi po prstih ali nosovih.

(Konec pride.)

Politični pregled.

Proračunski provizorji in kvota.

V torek izdani državni zakon k objavlja cesarsko naredbo na podlagi § 14. z dne 29. junija 1902, s katero se do-

vrže lulo na tla ter jo pohodi, da se je razletela na drobne kose.

„Pravo! Tako tiče taki dimki!“ rečem, pa stisnem roko sosedu.

Umazanci obstanejo in vodnik zamrmra za časek: „Pa vam ukljub si kupim zopet tako!“

Ali zdi se mi, da je ni kupil več; njegove besede se vsaj niso glasile zelo odločno.

* * *

Tako onikrat. Dà, ta dim! Kad iz tvorničnih dimnikov kvari telesno zdravje; a drugi dim slabe omike zastira kot z ovojem človeškemu srcu in duši nebo vere, upanja in prave, čiste ljubezni. Ljudje ginejo na duši po taki kulturi.

„Oho! Nazadnjak! Treba iti za svetom!“ slišim govoriti.

Za svetom? Dà, ali kako, v čim pa? Pa ne kot ona dva „cesarska moža“? — Kako je bilo?

Nekoč sta šla dva vojaka iz mesta čez reko na pivo; zunaj mesta je bilo ceneje.

Pivo je bilo dobro, žeja huda. Pa sta naša dva vojaka posedela malce dalje časa. Ko je bil že zadnji čas, menila sta:

voljuje proračunski provizorji za drugo polovico leta. V sredo pa se je objavil cesarski patent, s katerim določuje krona kvoto za obe državni polovici za dobo jednega leta in sicer v istem razmerju, kakor je bila lani.

Novo ogrsko ministerstvo pred parlamentom.

V torek je predstavil novi ogrski ministerski predsednik grof Khuen Hedervary ogrskemu parlamentu samega sebe in svoje tovariše. Vsprejem pa je bil tak, da ga ni takega doživelo še nobeno ministerstvo. Kričanje, žvižganje in ropot z nogami, to je bil prvi pozdrav, katerega je dobil grof Khuen Hedervary od ogrskega parlamenta. Seve, da je vse to izviralo od ogrske neodvisne stranke, ki je vsprejela novega ministerskega predsednika in pa novega hrvatskega ministra Tomažiča s porogljivimi „živio“ klici, na kar je zbornični predsednik tudi porogljivo opomnil, da smeje v ogrskem parlamentu hrvatski govoriti le hrvatski zastopniki. Ko je grof Khuen Hedervary začel razvijati svoj program in je med drugim tudi rekel, da je vlada začasno umaknila vojaški zakonski načrt, začeli so Košutovci tako strašno ropotati in ga psovati, da je moral svoj govor pretrgati. Očitati so mu namreč, da jih je osleparil, ter da se niso tako zmenili, ko so sklepali z njim pogodbo ter postavili v njo pogoje, pod katerimi so bili pripravi opustiti obstrukcijo. Sploh se sodi, da se ne bo mogel grof Khuen Hedervary dolgo časa vzdržati na svojem sedanjem mestu.

Trgovinske pogodbe pred nagodbo?

Iz torkovega Khuenovega programatičnega govora in pa iz izjav posl. Košuta je razvidno, da namerava nova ogrska vlada premeniti eno glavnih določb v nagodbenih dogovorih ter omogočiti, da se pogajanja glede obnove trgovinskih pogodb z zunanjimi državami, posebno pa z Italijo, prične prej, nego je rešena nagodba, ozir. carinski tarif. Kako bodo izvedli to silno kočljivo vprašanje, seveda ni jasno, ker je v naravnostnem nasprotju z vsprejeto Szellovo formulo, ki določa, da mora biti prej uveljavljen novi avtonomni carinski tarif. Rešiti pa se mora ta le parlamentarnim potom v obeh drž. polovicah. Kako se izognejo tej zagati, je torej povsem nejasno. —

Novi hrvatski ban.

Hrvatje imajo torej svojega novega bana. Ta se zove Teodor Pejačević. Vsaka sodba o njem bi bila danes prezgodnja. Govori se pa, da je grof Pejačević prevzel banovo čast le pod pogojem, da se odstrani na Hrvaškem protipostavni madjarski napisi, kakor tudi, da se odpravi nagla sodba, ter da se odstrani vojaštvo.

Tudi sedanjí hrvatski sabor boče baje kmalu razpuščen, ter bodo v najkrajšem času razpisane nove volitve.

Govori se tudi, da se v najkrajšem času izvrše razne osebne izpremembe v najvišjih opravnih službah. Pa kakor rečeno so to za danes le govorice, ki se nikakor ne vjemajo s trditvami, da je grof Pejačević z dušo in telesom udan grofu Khuenu Hedervaryu.

Macedonski dogodki.

Ruski list „Novo Vreme“ poroča, da se je njegov dopisnik te dni razgovarjal z generalom Petrovom, s sedanjim bolgarskim ministerskim predsednikom. General Petrov rekel je ruskemu časnikarju, da ni bil položaj v Macedoniji še nikdar tako resen, kakor je sedaj. Po-

„Ukaziva vsak svoj vrček, potem pojdeva kar naravnost čez reko, saj je zamrzla; prideva prej čez, in bodeva še za časa v kasarni.“

Dobro! Pa ukažeta, izpijeta, plačata, pa gresta proti reki, ker ni bilo več časa čez most. Bilo je že proti spomladi, in pihal je gorak južni veter.

Ko so videli ljudje, da hočeta po ledu na drugo stran, so jima klicali ter opozarjali:

„Za božji čas! Kaj pa mislita? Led že poka. Idita na most!“

„Naj poka!“ velela sta dobro natrkana vojaka. „Midva nisva kaki stari babi, midva sva „cesarska moža“! Jeden, dva tri — marš!“

Primeta se za roko in hajd na led.

Ali nista bila prišla še do srede, kar začneta omahovati in kričati... pa izgineta pod ledom!...

Na žalost — ni malo takih namišljenih „velikanov“ in bornih pritlikovcev, ki so omamljeni od ščemečega dima lažinapredka, stopajo samozavestno po tankem ledu — za lažikulturo, „za svetom!“

(Konec.)

sebo postajajo kritične razmere v drinop. vilajetu, ki je bil do sedaj eden najmirnejših. Tam preganjajo turške oblasti posebno bolgarsko kristjansko prebivalstvo na grozen način. Ljudstvo beži na vse strani, posebno pa proti bolgarski meji.

V okolici Burgasa zbralo se je te dni nad 3000 takih begunov, ki so zdatno pomnožili ustaške čete. Vse kaže, kakor da bi hotela Turčija izzvati po sili vojsko. Na bolgarski meji pomnožuje Turčija od dne do dne konjištvo in pa topničarstvo. Tako postopanje vzbuja v Bolgariji največjo nevoljo, in splošna je nastala v Bolgariji zahteva po vojski s Turčijo, češ, da je le na ta način mogoče storiti konec temu neznosnemu stanju.

Bolgarski zastopnik v Carigradu zahteval je od turške vlade pojasnil glede kopičenja turškega vojaštva ob bolgarski meji, ali odgovorilo se mu je, da v Carigradu ničesar ne vedo o takem kopičenju vojaštva, ter da hočejo o tem še le poizvedovati.

Turški vladni listi pa pravijo, da je to kopičenje le slučajno, in da je to odvisno le od dotičnega vojnega poveljnika. Kakor pa očitajo Bolgari Turkom, da kopičijo vojaštvo ob bolgarski meji, ravno tako očitajo Turki Bolgarom, da mobilizirajo svoje vojake ter da jih istotako kopičijo ob turški meji. Po teh turških poročilih so te dni Bolgari prišli na macedonska tla streljali na turške vojake, in so jih v tem pogledu podpirale celo bolgarske vojaške straže. Z jedno besedo rekriminacij od jedne in druge strani neče biti ne konca ne kraja in niso bile še nikdar tako ostre, kakor so postale uprav zadnje dni. Položaj na Balkanu postaja od dne do dne kritičnejši in je prav verjetno, da se vname tam vojni plamen, še predno bi bilo to drago v macedonske zadeve zapletenim velesilam.

Zato pa se je obrnila te dni Bolgarija s posebno noto do raznih velesil, posebno pa do Ruske in Avstro-Ogrske ter jim opisala ves položaj. Bolgarija odvrča od sebe vsako odgovornost in protestira odločno proti kopičenju turških čet ob bolgarski meji, ki imajo drugega namena, nego hujskati macedonsko prebivalstvo in Bolgare, ter provzročiti v splošen ustanek. Bolgarska vlada se je pošteno trudila, da je na podlagi obljub od strani sultana, Rusije in Avstrije pomirila svoje ljudstvo. Vse sultanove obljube pa niso bile nič drugega nego golo hinavstvo. Turčija se očividno pripravila na vojko. Ko pa kopiči svoje čete ob bolgarski meji, opravičuje svoje postopanje z izgovori, da nimajo njene vojaške čete drugega namena, nego pomiriti macedonsko prebivalstvo ob bolgarski meji, katero pa sama hujska in sili k upor. Velevlasti naj bi ti turški komediji storile jedenkrat konec ter jo prisilile, da umakne svoje čete od bolgarske meje. Ako pa velevlasti tega ne store, in se izpolni turška nakana, namreč, da nastane med Turčijo in Bolgarijo vojaka, potem odklanja vso odgovornost za posledice take vojske od sebe, in to tembolj, ker so bile velevlasti o pravem času na vse to opozorjene.

Domače in razne novice.

Gospodom naročnikom!

Z zadnjo številko smo dokončali prvo poluleto. O tej priliki siljeni smo zopet prositi one gg. naročnike, ki so zaostali z naročnino za preteklo poluleto, in nekateri celo še za prejšnja leta, da jo izvolé v najkrajšem času poravnati. Ako jim ni mogoče plačati vsega hkratu, pošljejo naj vsaj nekaj na račun, in ostalo prej ko mogoče. Prosimo torej, da ne bo treba zopet in zopet opominjati, kar je prav nevšečno delo.

Upravništvo.

Imenovanja in premeščenja. — Naučni minister je premestil glavnega učitelja na tukajšnjem ženskem izobraževališču gosp. Viktorja Magnago na italijansko gimnazijo v Trentu. Za gimnazijske učitelje na hrvatski gimnaziji v Pazinu so imenovani suplenti, in sicer: gosp. Luka Brolih, Vladimir Nazor in Martin Zgrablić. Prvi služboval je do sedaj v Mariboru, drugi v Zadru in tretji v Pazinu.

Odlikovanje. — O priliki svojega umirovljenja dobil je c. kr. davkar gosp. Ludovik Ponton naslov glavnega davkarja.

Ustmeni zrelostni izpiti na tukajšnji gimnaziji, ki so pričeli v torek, končali so v četrtek popoldne. Maturantov je bilo 21, in sicer 9 Slovencev, med temi jeden privatist, jeden Hrvat, 9 Italijanov in 2 Nemca. Izmed Slovencev je napravil zrelostni izpit z odliko Hrobat Radoslav iz Dobrovelj. Z dobrim

uspehom pa so napravili izpit Anton Grbec iz Kobdilja, Jožef Godnič iz Komna in Jožef Vodopivec iz Dornberga. Trije so padli iz jednega predmeta in ponavljajo izpit čez dva meseca. Dva sta pa padla za celo leto. Od Italijanov jih je napravil 6 zrelostni izpit z odliko, trije pa z dobrim vspehom. Od Nemcev je napravil jeden izpit z dobrim vspehom, dočim je drugi padel za celo leto. Hrvat Ivan Slokar napravil je izpit z odliko.

Ustmeni zrelostni izpiti na tukajšnji realki. — Na tukajšnji višji realki so se v sredo končali ustmeni zrelostni izpiti. Maturantov je bilo najmanj. Jeden je napravil izpit z odliko, osem pa z dobrim uspehom. Jeden je padel za celo leto, jeden pa se je odtegnil od izpita. Z dobrim uspehom sta napravila izpit Slovencev Gustinčič Karol in Hvala Anton.

Praznik sv. Cirila in Metodija.

— V nedeljo, na praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metodija, bo v cerkvi sv. Ignacija ob 9. uri sv. maša s slovenskim peljem. Sv. mašo bo daroval veleč. g. dr. Anton Gregorčič, deželni in državni poslanec itd. Podpisani odbor vabi goriške Slovence k obilni udeležbi, da se tako zahvalimo Vsemogočnemu za neprecenljivi dar sv. krščanske vere, ki ga je slovanski narodom naklonil po svetih slovanskih bratih Cirilu in Metodiju.

Odbor „Slov. katol. delavsk. društva v Gorici“.

Tretji vlak na vipavski železnici.

— Toliko se je že pisalo in se še piše o tem tretjem vlaku na vipavski železnici, toliko se po njem vzdihuje in napoveduje se ga zdaj na ta, zdaj na drugi dan. In čemu vse to, ko ga že imamo ta tretji vlak na vipavski železnici, ne da bi vedeli zanj. Mi se sicer osebno o tem nismo prepirali, a pravila nam je neka prav zanesljiva oseba, da tretji vlak na vipavski železnici v resnici že obstoji. Reč pa je baje taka le: Na vipavski železnici vozi po potrebi sem ter tje tudi tretji vlak, ki je pa v prvi vrsti namenjen za prevažanje blaga. Pri takih prilikah pa priklopijo temu tovornemu vlaku tudi po jeden ali dva voza za osebe. Ako se slučajno nahaja kdo na kolodvoru, ki bi se rad peljal po vipavski železnici, prosto mu je ustopiti, ko si je poprej seveda prikrbel vozni listek. Ali ni to imenitno. Kakor rečenc jih je pa jako malo onih, katerim bi bili znani taki „furteljeji“ vipavske železnice, in se zaradi tega s takimi vlaki tudi malo ljudi vozi, posebno pa, ker niso taki vlaki redni in se prireajo le po potrebi od slučaja do slučaja. Mi bi proti vsemu temu ne imeli ničesar ugovarjati, odločno pa bi morali protestovati, ako bi se po številu oseb, ki se vozijo s takimi vlaki, hotela sklepati potreba ali pa nepotreba prireditve tretjega rednega vlaka na vipavski železnici. Rečemo še jedenkrat, da se nismo sami osebno prepričali o resničnosti tega, kar smo tu napisali, ampak da nam je to pravila le zanesljiva oseba.

Pekovska zadruga. — Peki v Gorici so si ustanovili svojo zadrugo. Predsednikom te zadruge je bil izvoljen g. Peter Tommasini, podpredsednikom g. Karol Drašček. V odbor pa so izvoljeni gg. Leon Gayer, Anton Pecile, Anton Furlani, Anton Leban in Andrej Fajt. Njihovim namestnikom pa gg. Ivan Budigna, Ivan Goriup, Jakop Bratus, Ivan Cotič in Jožef Valentinčič. Pristopnina znaša 10 K, letnina pa, in sicer za prvo vrsto 16 K in za drugo pa 12 K.

Porotne obravnave. — V sredo se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem obravnava proti 20-letnemu Kristjanu Kerkoču iz Gojač, proti 39-letnemu Josipu Louvieru iz Gorice in proti 47-letnemu Angelu Braulinu iz Gorice. Toženi so bili radi tatvine in goljufije.

Predsedoval je poroti sodni svetnik Schmarda, volanta sta bila sodna svetnika pl. Kuhačević in Rutar. Obtožbo je zastopal državnega pravdnika namestnik Jeglič. Kerkoča je zagovarjal dr. Tuma, ostala dva dr. Graziadio Luzzatto. Porotna klop bila je italijanska. Iz obtožnice, ki je bila istotako italijanska, posnamemo sledeče:

Kristjan Kerkoč, rojen v Gojačah v ajdovskem sodnem okraju, obiskoval je l. 1902. VI. razred tukajšnje gimnazije, a izostal je iz šole proti koncu šolskega leta, ker mu ni bilo učenje po volji in je raje pohajal. Prišel je pa tudi v tem šolskem letu v Gorico in je dal svojim starišem razumeti, da hoče privatno študirati. Stanoval je v ulici Sv. Klare pri kočijažu Wessely-u, a študiral ni nič, marveč pohajkoval je in se kratkočasil. Dar, obstoječ iz jedne knjižice kranjske hranilnice, vredne 500 gld. in pa iz jedne srečke dunajskega mesta, katerega je dobil od pokojnega strica, preč. gosp. Stefana Kerkoča, bivšega lokavškega vi-

karja, mu je tako življenje zdato olajšalo. Po istem vikarju podedovala sta tudi obtoženec oče in stric dve knjižici kranjske hranilnice, in sicer jedno, v kateri je bilo naloženih 300, in drugo, v kateri je bilo naloženih 400 gld. Obtoženčeva oče in stric pa ne znata čitati in pisati. Ker sta poleg omenjenih knjižic dobila po ranjem bratu še druge papirje, pokazala sta vse to obtožencu za namenom, da jima prebere ter pove, kaj se nahaja v knjižicah in kaj v papirjih. Knjižici, kakor tudi papirje, hranil pa je obtoženčev oče. Najprej je obtoženec vzel očetu hranilno knjižico, v kateri je bilo naloženih 300 gld. Da bi pa oče ne zapazil, da mu jedna knjižica manjka, nadomestil jo je obtoženec z ono, katero je dobil sam od strica v dar. Z omenjeno, očetu vzeto knjižico, podal se je obtoženec v Ljubljano in j. nanjo vzdignil iz kranjske hranilnice najprej 140 K na obrestih, čez nekaj časa pa še 200 K na glavnici. Ko se je vrnil domov, položil je to knjižico na svoje mesto, objednom pa odnesel svojo knjižico, tako da je videl oče na dotičnem mestu vedno dve knjižici. Potem je začel Kerkoč svojo knjižico realizirati. Vzdignil je iz hranilnice najprej 446 K nanjo in čez malo časa zopet 950 K. Ko je pa ta denar zapravil, šel je Kerkoč zopet k očetu v skrinjico in mu odnesel drugo hranilno knjižico, v kateri je bilo naloženih 400 gld. Pri ti priliki pa je Kerkoč zopet položil v očetovo skrinjico svojo knjižico; na katero je že skoro ves denar vzdignil, tako, da ni mogel oče imeti nobenega suma, ko je videl shranjeni vedno dve knjižici. Med tem časom pa je Kerkoč čital v nekem listu o nekem kemičnem sredstvu, s katerim se da odpraviti s papirja vsaka pisava, naj si bo ta pisava s kojimkoli črnilom pisana, in sicer brez vsakega sledu. Kerkoč si je to sredstvo koj omislil in z njim poskusil svojo srečo. Najprej pri svojem očetu. Dne 24. januarja t. l. naložil je namreč v kranjski hranilnici 4 K in je za to dobil posebno knjižico. S pomočjo omenjenega sredstva pa je spremenil 4 K v 1000 K in je potem nesel to knjižico na očetu dom ter jo položil k drugi knjižici, pri kateri priliki je seveda svoj, skoro popolnoma prazno knjižico, odnesel. Na tak način prišel je Kerkoč brez očetovega dovoljenja do 1290 K. Dne 24. januarja t. l. pa je položil Kerkoč tudi v pošto hranilnico v Ljubljani 3 K in dal si je napraviti knjižico pod imenom Ivan Kühnel, uradnik v Trstu. S kemičnim sredstvom pa je spremenil 3 K v 100 K, in dne 6. februarja t. l. prišel je k poštnemu uradu v St. Petru ter si dal izplačati na to knjižico 40 K, in ravno tako dal si je izplačati tudi od poštnega urada v Podgori 40 K. Ko se mu je to tako lepo posrečilo, dobil je fant še večjo korazo in sklenil je, da hoče to svojo obrt izvrševati na širši podlagi. Zato se je dne 18. februarja t. l. podal v Ljubljano in je tam vložil pri kranjski hranilnici na tri knjižice 15 K in sicer na vsako 5 K, katerih 5 K pa je v vsaki knjižici spremenil na 10.000 K. Kerkoč je popravil tudi letnico, spremenivši 1903 v 1900. in je knjižice tako priredil, da je bilo v njih razvidno, kakor da bi bile na te knjižice že večkrat tudi obresti vzdignjene. Sklenil je potem, da hoče s pomočjo drugih oseb na te knjižice dobiti denara. S pomočjo krčmarja v Raba-tišču, Ambroža Furlana, seznanil se je z nepatentiranimi mešetarjema Louviero in Braulinom. Tema dvema je rekel, da bi rad najprej na jedno teh knjižic dobil nekaj denara, nakar sta mu odgovorila, da poznata neko gospo, ki bo gotovo posodila denar na knjižico. Dogovorili so se tudi vsi trije, da se ne bodo nikdar pozdravljali, ko se bodo srečavali, in da se bodo sploh tako vedli, kakor da bi se ne poznali. Dne 29. marca t. l. poda se Louvier z jedno knjižico v Jonovo menjalnico, nahajajočo se v ulici Ascoli in tu mu je izplačal nanjo Jonov drug in poslovodja Jos. Pavia, pridržavši si 6 odst. obresti in stroške za koleke, 2000 K. Knjižica je seveda ostala pri Paviji, denar pa je nesel Louvier Kerkoču, ki je od te svote poslal očetu 700 K. — Mešetarja pa sta v Kerkoču koj spoznala lahkomišelnega človeka in sklenila sta, da ga hočeta opehariti. Nekega dne sešli so se vsi trije v hotelu „Central“. Pri ti priliki sta mešetarja Kerkoču prigovarjala, naj bi posodil nekemu Izidorju Marinsiču, stanujočemu pri soškem mostu, 1600 K. Ko se je Kerkoč udal, odstranil se je Braulin, pa se kmalu potem vrnil z menjico, glasečo se na 1600 K, na kateri je bil podpisan Izidor Marinsič. Menjico je obdržal Kerkoč, Louvier šel je pa v Jonovo menjalnico, kjer je na isto knjižico dobil 1600 K. Od teh 1600 K pa je dobil Marinsič samo 200 K, dočim sta si Louvier in Braulin za se pridržala ostalih 1400 K. — Čez ne-

kaj časa je Louvier vzel na Kerkočevo povelje zopet 600 K, in potem čez par dni zopet 1000 K, od katerih slednjih pa je izročil mešetarjema 600 K, ker sta rekla, da jih hoče imeti na posodo neki gospod, kar pa ni bilo čisto nič res, ker sta mešetarja ta denar zopet le za se porabila. Potem so zopet vzeli jedenkrat 2000 K in jedenkrat 4000 K. Prvi znesek posodil je Kerkoč nekemu Art. Poliju, drugi pa krčmarju Ant. Furlanu. Za vsa ta posojila pridrževala si je tvrdka Jona 6 odst. obresti za tri mesece. — Ko je pošla na ta način prva knjižica in se je bilo bati, da se pri Joni nanjo več ne dobi denara, prišla je na vrsto tudi druga in tretja tako, da je bilo vzete tega denara pri Jonu 21.000 K. Mešetarja hodila sta po denar k Jonu tudi brez dovoljenja K. ter sta si prisvojila na ta način jedenkrat 100 K, drugikrat pa 3000 K. Med večjimi zneski, katere je prejel Kerkoč, omeniti je onega od 4000 K, od katerih je posodil 2000 K Filipu Pečniku in 240 nekim ljudem iz Prvačine. — Glavni napad na tvrdko Jona pa je bil storjen dne 13. maja t. l., ko so na te ponarejene knjižice dobili od te tvrdke 6000 K, katere so bile namenjene kot posojilo nekemu grofu Manfroniju. Dne 15. maja podati se je imela cela poštna družba v Celovec, ali med tem časom spravili so Kerkoča pod ključ. Od zadnjih 6000 K sta Louvier in Braulin nekaj zapravila, ostali znesek, nad 5000 K, pa je prinesel na policijo Louvierov brat, kateremu jih je dal hraniti, ne da bi brat poprej slutil, da jih je brat dobil na zgoraj opisani način. Ker je pa dokazano, da Manfroni ni zaprosil posojila, sumi se po vsi pravici, da sta hotela mešetarja tudi za ta znesek Kerkoča opehariti. Pri Kerkoču našli so še več drugih ponarejenih knjižic, v katerih so se nahajali tudi visoki zneski po 40.000, 50.000 in celo 90.000 K. Našli so pri njem tudi zrelostno spričevalo, na katerem je stalo zapisano njegovo ime, namesto imena pravega abiturienta. Istotako so našli pri njem revolver, čeravno bi ga ne smel imeti, ker ni imel orožnega lista. (Konec pride.)

Kerkoč obsojen. — Ker ne moremo zaradi pomanjkanja prostora priobčiti danes cele obravnave, povemo danes svojim čitateljem, da je bil Kerkoč Kristjan obsojen na 4 leta težke ječe z jednim postom in trdim ležiščem vsake 3 mesece.

Obravnava proti Louvieru in Braulinu pa je preložena.

Kaj pa je tebe treba bilo? — Kakor poročamo že na drugem mestu, je predlagal drž. pravnik namestnik g. Jeglič, kot zastopnik obtožbe pri porotni obravnavi, ki se je vršila v sredo proti Kerkoču in tovarišem, da se obtoženec Kerkoč izpraša mesto v slovenskem v nemškem jeziku. Uvažuje pa, da je bil pri rokah zapriseženi tolmač g. E. Klavžar, ki bi Kerkočeve izpovedi, ako bi bile te slovenske, tolmačil italijanskim porotnikom v italijanskem jeziku uvažuje dalje, da je predsednik sodnega dvora deželno-sodni svetnik gosp. Schmarda istotako nemške izpovedi obtoženčeve italijanskim porotnikom tolmačil v italijanskem jeziku, ne moremo najti nobenega pametnega razloga, ki bi opravičeval zgoraj omenjeni predlog gosp. Jegliča in smatramo ta predlog za zgolj brezpotrebno in neumestno brco, katero je zadal drž. pravnik namestnik s svojim predlogom, slovenskemu jeziku. Ni nam torej umevno, kaj je prav za prav nameraval g. Jeglič s svojim predlogom, ako ne morebiti napraviti ponižen poklon sedanjemu germanizatoričnemu zistemu avstrijske vlade, od katere pričakuje g. Jeglič morebiti kako priznanje. Predsednik sodnega dvora je rekel, da nima nič proti takemu predlogu, ako sta z njim zadovoljna obtoženec in njegov zagovornik dr. Tuma. In bila sta oba zadovoljna. Kdor bi pa mislil, da se mi temu čudimo, motil bi se jako. Gledé obtoženca smo prepričani, da se je nahajal v takem duševnem stanju, da mu je bilo pač vse jedno, v kakem jeziku se ga izprašuje. Da, mislil si je mogoče celo, da mu nemščina pred porotniki in pred sodniki pridobi celo kako milost. Gledé dr. Tume pa smo že tolikrat povedali, da urejuje on vsa svoja dejanja in nehanja le kakor mu kaže, in da mu je vse drugo le postranska stvar. Saj, ako bi tako ne bilo, vršila bi se tudi prva razprava proti dr. R. v slovenskem jeziku, ker bi bila sestavljena takrat čisto slovenska porotna klopa, ako bi dr. Tuma to le hotel. Ali ker mu ni to kazalo je to zabil. Kakor rečeno, mi se prav nič ne čudimo ne obtožencu in tudi ne dr. Tumi, da nista ugovarjala zgoraj omenjenemu predlogu g. Jegliča, a konstatirali smo le hoteli, da je bil tak predlog ne le nepotreben, ampak tudi skrajno neumesten.

Zaradi razaljenja Nj. Velléanstva sta sedeli v četrtki na obtožni klopi gosposodi Rosa Lius in Ubaldina Toros. Toženi sta bili, da sta se o priliki razkritja spomenika cesarja Maksimilijana v Korminu nespodobno izrazili o članih cesarske hiše. Sodnišče ju je oprostilo, ali drž. pravnik Vidulich je uložil proti razsodbi ugovor.

„Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici vabi k letnemu občnemu zboru, ki bo v nedeljo dne 12. julija 1903. ob 1. uri popoldne v društvenih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odborov; 2. Račun za leto 1902.; 3. Proračun za leto 1903.; 4. Morebitni predlogi; 5. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalcev računov in razsodnikov. Opomba: Ako hoče kateri društvenik staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznani predsedniku do 9. julija. Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31.). — K občnemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društveno knjižico (§ 34.).

Občni zbor društva „Alojzijevisčje“ bo dne 6. julija ob 2. in pol pop. v „Alojzijevisču“.

Nesreča. — V torek popoldne okolo ednajste ure peljal je Peter Robin, voznik pri tvrdki Rossi iz Gorice, a stanujoč v Podgori, doma pa iz Prečnika, čez novi most pri barki voz premoga. Nasproti njemu pa se pripeljejo na nekem drugem vozu tri osebe, ki so morale še precej naglo voziti. Voznik Robin, ki je imel naloženega na vozu čez 40 kvintalov premoga, bi se bil rad izognil, kar se pa ni posrečilo. Pri ti priliki trčila sta voza drug ob drugega, a Robin padel je pod svoj voz in kolesa, ki so šla čez njegovi nogi. Znečkala so mu ju popolnoma. Re-veža prepeljali so v bolnišnico, kjer se nahaja v jako nevarnem stanju.

Poskušeni samomor. — V nedeljo proti večeru šla je neka ženska s svojimi otroci čez železniški most pri Podgori ter zagledala pri ti priliki nekega človeka, ki se je hotel prekopicniti čez železno ograjo mosta v Sočo. Žena skoči naglo k njemu ter ga pridrži toliko časa, da sta prihitela na pomoč dva druga Goričana, vračajoča se slučajno takrat čez most v Gorico. Ko so ga vsi trije položili na tla, in se je mož nekoliko zavedel, rekel jim je, naj bi ga pustili umreti ter jim očital, da se mešajo v njegove zadeve. Prišla je potem straža, ki ga je odvedla. Omenjeni človek bil je 47-letni kurjač v tovarni v Stračicah S., mož, ki je že druge kratke si hotel vzeti življenje. On ima namreč več otrok ter nevedčnosti doma.

Svilodni trg. — Do dne 28. junija t. l. prodali so na goriskem svilodnem trgu 9106 kilogramov svilodov. Plačali so jih najdražje po 3 K 10 vin., a najnižje po 2 K 90 vin. Srednja cena bila je po 3 K kilogram. — Do dne 2. t. m. je bilo prodanih na tukajšnjem trgu 11765 kilogramov svilodov. Ta dan bila je najvišja cena 3 K 90 vin., najnižja pa 2 K 90 vin.

Tatvina v cerkvi. — V noči med 25. in 26. junijem so odnesli iz sakristije cerkve sv. Ivana mošnjo, s katero se pobira miločina. V njej je bilo še precej denara.

Pobegnil je od doma. — V soboto 27. junija je 12¹/₂-letni učenec Friderik Heren zapustil Gorico. Deček je močan, nosi beli slammik s črnim trakom, temno plavo obleko, črne nogavice in ravno take čevlje, je brez dežnika in sredstev. Ako kdo kaj o njem ve, je uljudno naprošen naj sporoči roditeljem v Gorico Via Morelli št. 36, da ga poiščejo in najdejo.

Nagla smrt. — Dne 29. junija je bila pri podružni cerkvi sv. apost. Petra in Pavla v vikarjatu Gradno navadni shod s procesijo okoli cerkve; a med 4. evangeliem zgrudil se je v cerkvi mož Kristjančič Štef. ter ostal mrtev. — Njegove zadnje besede so bile: „Kako lepa je ta cerkev“. Ta nagla smrt pretresla je navzoče. Naj mu izprosita milost sv. apostola P. in P.!

Napad. — V noči od torka na sredo je napadel na cesti med Koprivo in Korminom neki Ivan Tuzzi cvetličarja Lenarta Griona ter ga nevarno ranil v levo stran prsij. Griona so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Na Gradu nad Mirnom priredi zasebni pevski zbor danes v soboto 4. t. m. slavnostni večer v proslavo sv. Cirila in Metoda z bakljado kresom, umetnimi ognji petjem i. t. d.

Veselica „Kat. slov. izobraževalnega društva“ v Dornbergu. — Opozarjamo še jedenkrat na veselico, ka-

tero priredi jutri v Dornbergu tamošnje „Kat. slov. izobraževalno društvo“ v proslavo praznika sv. Cirila in Metoda točno ob 3¹/₂ popoldne. Program je jako lep in zanimiv, in se je zatorej nadejati, da bo de udeležba pri tej veselici prav obilna.

Javna dražba cestnih del. — Dne 5. avgusta opoldne se bodo oddala dela na javni dražbi za zgradbo ceste med Vrhovljem pri Kojskem in med Kobališčem. Oddal se bo de namreč prvi del te ceste, ki meri 3032 m. To delo je cenjeno na 39.447-36 K. Pismene zapečatenе ponudbe, kolekovane s kolekom od 1 K, in katerim mora biti priložena tudi varščina 2000 K, bodisi v gotovini ali pa tudi v javnih papirjih, ulože se lahko pri tukajšnjem glavarstvu do 4. avgusta t. l. in sicer do 10. ure predpoludne.

„Ljudska opekarna“ v Biljah. — Sklepom računskega leta šteje zadru- ga: a) 35 društvenikov-vstanovnikov, ki imajo 51 glavnih deležev po 600 kron; b) 12 združnih delavcev z 12 opravnimi deleži po eno krono. Zadruga izvršuje vsa v opekarsko obrt spadajoča dela načeloma in praviloma po svojih članih, izjemoma tudi po nečlanih. L. 1902 se je izdelalo nad dva milijona in pol raznovrstne opeke, a razprodalo se je je nad dva milijona. Čistega dobička je bilo l. 1902 K 7089 13, ki se po sklepu občnega zbora razdeli tako-le: a) Društvenikom-vstanovnikom se razdeli po 80 kron na en polnovplačan glavni delež v znesku K 4080—, b) Reservnemu zakladu se pripiše ostanek v znesku K 3009-13, skupaj K 7089-13. Reservni zaklad je znašal koncem l. 1901 K 7622-44, kateremu se pripiše od čistega dobička l. 1902. znesek K 3009-13, toraj znaša rezervni zaklad koncem l. 1902 K 10631-57, ki je investiran v društvenem premoženju. „Centralna posojilnica v Gorici“ izvršila je svojo revizijo dne 12. avgusta 1902. „Ljudska opekarna“ je povsem delavska zadruga, ki šteje med 35 člani vstanovniki: 18 opekarniških delavcev, 5 zidarskih mojstrov, 9 posestnikov-kmetovalcev, 1 obrtnik in 2 zasebnika, ter daje 30 družinam stalnega zaslužka ne vstevši onih, ki najdejo zaslužka od časa do časa. L. 1902 so zaslužili domačini pri „Ljudski opekarni“ nad 28 tisoč kron.

Prejeli smo in priločujemo tole: Leto dni je, odkar sem poskusil to-le sredstvo zoper trtno uš: Zalil sem več trt z v vodi raztopljenim galunom. Vspeh je očividn. Nekateri poganiki so bili že koncem junija t. l. nad 150 cm dolgi. Natančnejša pojasnila dobi ono kmetijsko društvo, ki želi delati nadaljne poskuse v svrhu statističnih podatkov.

Fr. Šinigoj, učitelj v Sv. Križu na Vipavskem.

Znižanje cene sladkorja. — Ker pride dne 1. septembra v veljavo bruselska sladkorna konvencija, se zniža takrat cena sladkorja za 10—12 vinarjev pri kilogramu.

Strašanski požar. — V sredo je zgorelo v vasi Gozzakov blizu Varšave 155 hiš. Zgoreli sta tudi dve osebi.

Wilhelmov zeljiščni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavojs 6 steklenicami za K 10— pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc. Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopiše.

Pridno, spretno dekle

ki zna vsa domača dela in razume tudi nekoliko v kuhanju, sprejme se takoj v službo. — Mesečna plača je 22 K. — Natančnejše se izve pri upravnistvu našega lista.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporočam pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporočam slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,
v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4.

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Odda se v najem tri pritlične prostore

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni“.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
uajmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Protokol. tvrdka Lucijan Kovačič, pri Sv. Luciji,

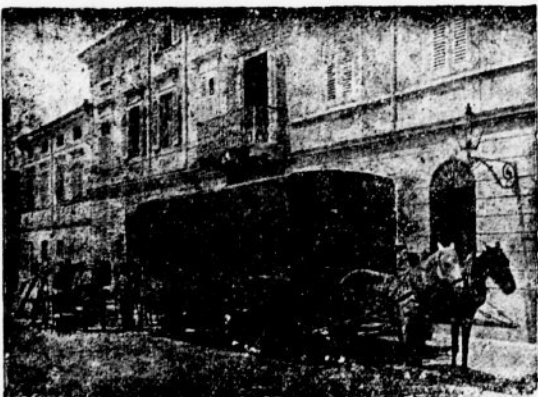
naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem
Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila
svojo veliko zalogo pristnega tropinca,
ovsa, koruze, moke in vsakovrstnega kolo-
nialnega blaga, ter bo vse to razprodajala
na debelo po najnižjih konkurenčnih cenah,
ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na
debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, ku-
lantno in pri večjih na zahtevo tudi s preva-
žanjem blaga na dom priporoča se naklonje-
nosti svojih domačinov.

Špedicijska poslovnica Gašpar Hvalič

v ulici Morelli št. 12,

Priporoča se toplo Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevažanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
tri nove zaprte vozove
za prevazanje,

zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

„Krojaška
zadruga“
Gorica,
Gospodska ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega
blaga za spomladansko in letno sezono,
kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist,
satin, Zefir, svilo za prati, Tennis,
Pique bele in barvane. — Moška sukna
po vsaki ceni in veliki izbiri. — Nada-
lje ima bogato zalogo platna, Chif-
fona in prtenine, hlačevine, volnene
odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut,
robcev, ovratnikov, naprsnikov, in raznih
drobnin.

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda
dne 20. t. m. v obč. pisarni
zidanje nove obč. hiše (občin-
skega doma) na ponudbeni
dražbi od 11. do 12. ure dop.
Ponudniki naj vlagajo svoje
postavno kolekovane ponud-
be, opremljene z 10 odsto
varščine na tuk. županstvo.

Načrti in pogoji se lahko
ogledajo v tuk. pisarnici.

Županstvo v Št. Andrežu,
2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, ter na novo otvor-
jeno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega
mosta proti Gorici v hiši g. Fo-
garja h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa
v sodarsko in kolarsko stroko
spadajoča dela, in postrežba z
lesom po najnižji ceni. —

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupu.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, —
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunaska cesta št. 15 v Medatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premič-
nin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor
tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo
zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski
cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastav-
ljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina
slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi
pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovan-
cem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje
imetje pri domačem zavodu!

Preproge, zagrinjala in po-
grinjala iz volne in bomba-
ževine. — Tudi se še naznanja
slavnemu občinstvu, da se raz-
proda vse od prejšnjih
sezona zaostalo blago pod
lastno ceno.

Na zahtevo stranke
pošiljajo se uzorci poštne
prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja
slavnemu občinstvu, da
so cene tudi vsemu no-
vemu blagu tako nizke,
da se ni bati nikake
konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu
in na deželi prilika za pošteno
in solidno postrežbo!

Izhaja vsa turek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pa de na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Lehan na Verdijevem tekalistu po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Avstrijska ministerska kriza.

Kakor smo poročali v zadnji št. našega lista, je vzbudila v političnih krogih največjo pozornost okolnost, da se je naš cesar nenadoma povrnil iz Brunova na Dunaj, mesto da bi se od tam podal v Ischl, kamor je bil namenjen. Da pa ni bila taka pozornost neopravičena, povedala so nam kaj drugi dan dunajska poročila, ki so naznanila svetu, da je že v petek podalo celo dr. Körberjevo ministerstvo svojo ostavko. Da je postal dr. Körberjev položaj vsled nezgodnih parlamentarnih razmer jako kritičen, o tem ni dvomil nikdo. Pri vsem tem pa je vest o demisiji njegovega ministertva vse politične kroge jako presenečila. Kakor poročajo listi, napotili so dr. Körberjevo ministerstvo k temu koraku v prvi vrsti dogodki na Ogrskem. Kapitulacija ogrske vlade pred ogrsko opozicijo, ki je dosegla svoj višek s tem, da se je umaknil zakonski načrt glede povišanja novincev, načrt, katerega je po pritisku vlade naš parlament vsprejel, uznevoljila je razne člane avstrijskega ministerstva tako zelo, da jim je popolnoma pošlo veselje, pri takih razmerah sedeti na ministerskih stoli. S to kapitulacijo pred ogrsko opozicijo dobili so tudi Čehi večji pogum in z njimi vse druge avstrijske parlamentarne stranke, ki so s sedanjim ministerstvom popolnoma nezadovoljne. Poleg tega pa je še ta šmentana avstro-ogrška nagodba, katero je nameraval ogrski ministerski predsednik grof Khuen Hedervary že v tem poletju v ogrskem parlamentu spraviti pod streho, kar bi moral potem storiti tudi dr. Körber. Ogrskemu ministerstvu predsedniku se to lahko posreči, ker je pred ogrsko opozicijo kapituliral in jo s koncesijami tako potolažil, da je sklenila za zdaj opustiti obstrukcijo, ter pripustiti, da se v ogrskem parlamentu lahko razpravlja o raznih zadevah in tako tudi o avstro-ogrski nagodbi. S čim pa naj potolaži dr. Körber Čeha, ko jim brez dovoljenja Nemcev niti češke univerze za Moravsko dati ne sme? Ne preostaja mu torej drugega pri takih razmerah, nego da pobere šila in kopita.

LISTEK.

Dim.

Češki: V. Kosmák.
(Dalje.)

Za nekaj časa vzame Absolonka tok s cigaretami, pogleda me nemarno in reče skozi zobe: "Saj vam dim ni zoper?"

"O, nikakor ne! Prosim, le pušite po volji!" priklonil sem se uljudno.

Absolonka poda še ostalim in v trenutku je bilo v kupeju polno dima.

Tega dogodka sem se spomnil pozneje na poti proti kolodvoru, pa si dejal: "Nu, če že ne morem vleči dima na noben način, pa vzamem listek za III. razred."

Tako sem tudi storil ter stopil proti vozu.

"No, no! Koliko vas še pride sem?" pozdravi me nekdo nevoljno.

"To vam nič mari!" odseče mu konduktar besedo. "Prostor je še za dva!"

"Za vraga! Kaj, ali smo sardale?" jezil se je drugi. "Take umazanosti ni na nobeni drugi železnici kot na tej!"

"Sem in imam to pravico kot vsak drugi."

Da bi pa dr. Körberju pomagal iz zadrege, opustil je baje grof Khuen Hedervary namero že tekom tega poletja rešiti avstro-ogrsko nagodbo v ogrskem parlamentu ter spraviti jo hoče na dnevni red še le v jeseni. Za to pa ostane dr. Körber po najnovejših poročilih do jeseni najbrže še na svojem mestu, ter bode skušal do takrat Čeha na kak način pomiriti. Cesar je vsprejel v četrtek dr. Körberja v avdijenci, ki je trajala nad poldrugo uro. Mislilo se je, da bode ta zadeva gotovo že do danes rešena, in da se cesar že danes odpelje v Ischl. Ali cesar ostane po najnovejših poročilih še do srede na Dunaju, ker se še ni odločil za resitev. Vsled tega so nastala, kar je popolnoma umevno, razna ugibanja glede rešitve ministerske krize. Nekateri pravijo, da ostane, kakor smo že zgoraj omenili, sedanje ministerstvo vsaj še do jeseni v celi svoji sedanji sestavi. Drugi trde, da odstopijo sedaj samo nekateri ministri. So pa zopet drugi, ki trde, da ni izključeno, da bi se ministerska kriza že v najkrajšem času definitivno rešila, in da bi prišlo na krmilo koalicijsko ministerstvo, v katerem bi sedeli člani večjih parlamentarnih strank. Bodisi pa temu tako ali tako, jedno je in ostane gotovo, da tako, kakor je šlo do sedaj, pri nas dalje več iti ne more. Z jedno besedo, zdi se, in vsa znamenja tudi kažejo na to, da v Avstriji ne stojimo le pred ministerskimi krizami, marveč da imamo pred seboj skoro gotovo tudi državno krizo.

Dopisi.

Iz Sovodenj, dne 3. julija 1903.

— Beke, ki rastjo na sovodenskem občinskem zemljišču "Prod", dajejo povoda raznim pritožbam na deželni odbor in na sodnijo. Načelnikova stranka očita našim možem, da so denar, ki so ga prejeli na dražbi l. 1901. za beke, in sicer okoli 800 K — pojedli. Pred kakimi 10 meseci je bil radi tega nek kričar na sodniji tudi pošteno kaznovan. S svojim dolgim jezikom si je pojedel celo kravo iz hleva, in prepričani smo, da ne bo več tako neumno klepetal, ker skušnja ga je izučila. — Danes pa se je

"Vemo in ne dolžimo vas!" reče prvi in odpihne cel oblak dima. "Srdimo se na sprevednika, čemu vas gati sem, ko nas je itak že šest tu? — Zdi se mi, da ste pogledali še malo po svetu; sicer bi se ne dali tako potiskati v polni voz."

Govornik je bil bradat, zavaljen in zamazan mož. Kazalo se je, da je nekak rudar. Kadil je iz velike porcelanke, na koji so bile naslikane tri brezstidne ženščine. Poleg njega so bili še štirje njemu podobni možje; zraven mene v kotu pri oknu pa je sedel mož nemega obraza. Vsi so kadili — razen mojega nemega soseda. Dima je bilo torej dovolj — in kakega dima! Bil je smrdljiv in dušilen kad iz najslabšega tobaka!

"Tega vi ne morete vedeti", zavrnili sem onega s porcelanko. "Morda sem bil dalje, nego vi."

"Vsi pesi! Kje pa neki?"

"Na Dunaju, v Pragi, v Draždanah, v Novačeh, v Monakovem, v Solnogradu..." jel sem naštevati.

Umazanci so se glasno zasmejali.

Oni bradač — ki je kazal da je nih, pomežiknil ostalim in rekel: "To po-

vršila obravnava na goriški sodniji proti nekemu drugemu kričarju, in sicer tudi zaradi bek, češ, da so naši možje denar od bek, ki so ga l. 1901. na dražbi prejeli, pojedli, kar je seveda le nesramno obrekovanje in grdo natolcevanje. Posebno se poslužujejo tega obrekovanja sedaj, ko se bližajo volitve, da bi naše može omazali in očrnili pred volilci. (Kaki škandali so so godili z volilnimi imeniki županstva in gospodarskega sveta, utegnemo še pisati. Le toliko bodi povedano, da volilni imenik gosp. sveta je bil že trikrat razgrnjen volilcem v pregled, od županstva pa že dvakrat. Prvič, ko je bilo pred cerkvijo razglašeno, da je volilni imenik županstva razgrnjen volilcem v pregled, ga niti ni bilo, ampak bil je samo davkarski izkaz, katerega si je nabavilo županstvo. Seveda, iz tega izkaza bi se moral urediti vsak razred za-se. A tega pri nas ni bilo, in vsak volilec, ki je hotel vedeti, v kakem razredu je vpisan, je moral cel davkarski izkaz prevreči, in še le potem je našel zraven svojega imena in priimka s svinčnikom zaznamovan razred, v katerem ima pravico voliti. Take reči so mogoče samo v Sovodnjah.) — Kakor je že zgoraj rečeno, vršila se je danes proti glavnemu kričarju njih stranke in sicer proti Antonu Tomšiču (vulgo Žefetu) kazenska obravnava. Pa revež (drugače "junak"), zbal se je stopiti pred sodnika. Prosil je raje odpusčenja ter preklical vse razžaljlive besede, katere je govoril proti našim možem, in seveda se tudi obvezal v poravnavo pravnih stroškov, ki niso prav majhni. — Tukaj se je spet pokazala poštenost naših mož, in sicer dokazuje njih poštenost ravno preklic razžaljlivih besedij enega glavnih kolo vodij njih stranke. — Do zdaj sta se torej opekla dva kričarja. Ako pa še katerega kaj srbi, pa naj poskusi tudi on! — Naši volilci lahko tudi zdaj sprevidijo, s kakim orožjem se bojuje nasprotna stranka v dosegu svojih nelepkih namenov. Poslužuje se namreč grdega obrekovanja. Volilcem ni treba povedati, kaj jim je pri prihodnjih volitvah storiti.

vejte komu drugemu, a ne meni! Videti ste kot jare, pa da bi bili tako daleč? Saj vi bi poginili v svetu, kot muha v metudi."

Občni smeh umazancev.

"Ni vsak tako bedast, kakor se zdi", rečem mirno; "pa tudi ne vsak tako moder, kot se štuli. Toliko je gotovo, da sem dospel s svojim razumom dosti daleč; morda dalje nego vi z vašo surovostjo!"

Bradač je obstal. "Vi ste pa kot kak milostljivi gospod, da gledate tako na vsako besedo."

"A vi morate biti še večji gospod, da celo nič ne gledate na besede. Mečete jih okoli sebe kot v starih časih kralji denar!"

"Za oni denar bi si ubogi ljudje lahko kaj kupili", oglasi se zdaj resno moj sosed, "ali besede tega moža ne veljajo niti beliča."

Že večkrat sem opazil pri kvastah, da so jih popolnoma pobile besede z nasprotni strani. Tako je bilo tudi zdaj pri tem s porcelanko.

V zadnji besedi, kateri obne in kot bi se sramoval svoje slabosti:

Iz Kozane, 29. junija 1903. (Izv. dop.) — (V peresnem boju občinskih volitev v Kozani naša zadnja beseda.) — Kakor morska kača vijo se v "Soči" gostobesedni dopisi o naših občinskih volitvah, sama prazna slama brez zrna resnega stvarnega presodka, cela gromada podlih napadov, oprtih na šepaste laži-dokaze in opopranih s surovimi psovskami, katere dajejo zaslužno spričevalo neotesanosti stranki, ki se v naši županiji šopiri kot "nar.-napredna", in njenim domačim kolovodjem. Sicer sta se dva možaka nedavno prala v "Gorici", da tu ne gre za liberalno ali za klerikalno stranko, ampak da se je volilni boj razvil iz domačih razmer. No, istina pa je ta, da so se pri zadnjih deželnozborskih volitvah ravno isti voditelji, razen enega častihlepnega vskoka iz K., potezali za napredne kandidate, kateri se dandanes segrejejo proti županovi stranki, in da je tem voditeljem "Soča", ki je proglašeni organ "nar.-napredne" stranke, iskrena zagovornica in zaščitnica. Kaj hočete več? Sicer pa smo prepričani, da sta pojma liberalizem in klerikalizem možakarjem, pod katerih firmo se je rodil in razširil domači prepir, še zelo nejasna in da jim je v tem boju tudi malo mari za dotična načela, marveč, da jim je več za to, da bi se oni na čelo postavili občini in jo osrečili se svojim gospodarstvom. To pa je ravno, česar se naša stranka boji, in česar se krčevito brani, ter se bode tudi zanaprej na vse kriplje branila, da se v občinski upravi ohrani dosedanj red in da se ne povrne zopet v stare gospodarske zagate, iz katerih smo se v poslovni dobi sedanjega g. župana in z njim složno sodelujočega občinskega starišinstva, polagoma rešili.

Toda vrnimo se k stvari in sicer samo k stvari, kajti z mlinom na veter se ne bomo bojevali, marveč pripuščamo skrajno potrpežljivim čitateljem "Soče", naj oni prežvekujejo in prebavijo brezkončno klobaso, katero so jim nekateri brezdomovski mojstri v zvezi z "naprednjaškimi" voditelji v zadnjih listih napolnili z otrobi svoje modrosti. Pa tudi stvarnega odgovora ne dajamo morda zato, da operemo svojo stranko, katera se ne čuti prav nič umazano, po vsem

"Tedad celo na Dunaju ste bil; potem pa morda poznate ta tri dekleta. So baje Dunajčanke". In pokaže mi brezstidno sliko na dimki.

Tovariši so udarili zopet v surov smeh in govorili različne nespodobne opazke.

Moj resni sosed se je dolgo obračal in sukal sem ter tje. Naposled pa izpregovoril:

"Vi mož, koliko pa stane vaša lula?"

Bradaču se zablistajo oči: "Aha, tudi vam ugaja?"

"To vam nič mari... Vprašam vas: Koliko ste dal za njo?"

"Cel goldinar!"

"Prodajte mi jo."

"Prodam, ali še le, ko pokadim."

"Ne, hočem jo takoj."

"Potem dodajte mi jo."

"Dodam. Sem ž njo!"

Bradač je potegnil še enkrat na moč, odcedil jo, pa jo dal mojemu sosedu. "Take dimke še niste imel! S to se boste lahko pohvalili!"

ljuba", odvrne moj sosed, vzame cev, pa

karja, mu je tako življenje zdato olajšalo. Po istem vikarju podedovala sta tudi obtoženec oče in stric dve knjižici kranjske hranilnice, in sicer jedno, v kateri je bilo naloženih 300, in drugo, v kateri je bilo naloženih 400 gld. Obtoženčeva oče in stric pa ne znata čitati in pisati. Ker sta poleg omenjenih knjižic dobila po ranjchem bratu še druge papirje, pokazala sta vse to obtožencu z namenom, da jima prebere ter pove, kaj se nahaja v knjižicah in kaj v papirjih. Knjižici, kakor tudi papirje, hranil pa je obtoženec oče. Najprej je obtoženec vzel očetu hranilno knjižico, v kateri je bilo naloženih 300 gld. Da bi pa oče ne zapazil, da mu jed... knjižica manjka, nadomestil jo je obtoženec z ono, katero je dobil sam od strica v dar. Z omenjeno, očetu vzeto knjižico, podal se je obtoženec v Ljubljano in je nanjo vzdignil iz kranjske hranilnice najprej 140 K na obrestih, čez nekaj časa pa še 200 K na glavnici. Ko se je vrnil domov, položil je to knjižico na svoje mesto, objednem pa odnesel svojo knjižico, tako da je videl oče na dotičnem mestu vedno dve knjižici. Potem je začel Kerkoč svojo knjižico realizirati. Vzdignil je iz hranilnice najprej 446 K nanjo in čez malo časa zopet 950 K. Ko je pa ta denar zapravil, šel je Kerkoč zopet k očetu skrinjici in mu odnesel drugo hranilno knjižico, v kateri je bilo naloženih 400 gld. Pri ti priliki pa je Kerkoč zopet položil v očetovo skrinjico svojo knjižico, na katero je že skoro ves denar vzdignil, tako, da ni mogel oče imeti nobenega suma, ko je videl shranjeni vedno dve knjižici. Med tem časom pa je Kerkoč čital v nekem listu o nekem ke ničnem sredstvu, s katerim se da odpraviti s papirja vsaka pisava, naj si bo ta pisava s kojimkoli črnilom pisana, in sicer brez vsakega sledu. Kerkoč si je to sredstvo koj omislil in z njim poskusil svojo srečo najprej pri svojem očetu. Dne 24. januarja t. l. naložil je namreč v kranjski hranilnici 4 K in je za to dobil posebno knjižico. S pomočjo omenjenega sredstva pa je spremenil 4 K v 1000 K in je potem nesel to knjižico na očetov dom ter jo položil k drugi knjižici, pri kateri priliki je seveda svojo, skoro popolnoma prazno knjižico, odnesel. Na tak način prišel je Kerkoč brez očetovega dovoljenja do 1290 K. Dne 24. januarja t. l. pa je položil Kerkoč tudi v poštno hranilnico v Ljubljani 3 K in dal si je napraviti knjižico pod imenom Ivan Kühnel, uradnik v Trstu. S kemičnim sredstvom pa je spremenil 3 K v 100 K, in dne 6. februarja t. l. prišel je k poštному uradu v St. Petru ter si dal izplačati na to knjižico 40 K, in ravno tako dal si je izplačati tudi od poštne urada v Podgori 40 K. Ko se mu je to tako lepo posrečilo, dobil je fant še večjo koražo in sklenil je, da hoče to svojo obrt izvrševati na širši podlagi. Zato se je dne 18. februarja t. l. podal v Ljubljano in je tam vložil pri kranjski hranilnici na tri knjižice 15 K in sicer na vsako 5 K, katerih 5 K pa je v vsaki knjižici spremenil na 10.000 K. Kerkoč je popravil tudi letnico, spremenivši 1903. v 1900. in je knjižice tako priredil, da je bilo v njih razvidno, kakor da bi bile na te knjižice že večkrat tudi obresti vzdignjene. Sklenil je potem, da hoče s pomočjo drugih oseb na te knjižice dobiti denara. S pomočjo krčmarja v Raba-tišču, Ambroža Furlana, seznanil se je z nepatentiranim mešetarjem Louviero in Braulinom. Tema dvema je rekel, da bi rad najprej na jedno teh knjižic dobil nekaj denara, nakar sta mu odgovorila, da poznata neko gospo, ki bo do gotovo posodila denar na knjižico. Dogovorili so se tudi vsi trije, da se ne bodo nikdar pozdravljali, ko se bodo srečavali, in da se bodo sploh tako vedli, kakor da bi se ne poznali. Dne 29. marca t. l. poda se Louvier z jedno knjižico v Jonovo menjalnico, nahajajočo se v ulici Ascoli in tu mu je izplačal nanjo Jonov drug in poslovođa Jos. Pavia, pridržavši 60 odst. obresti in stroške za koleke, 200 K. Knjižica je seveda ostala pri Paviji, denar pa je nesel Louvier Kerkoču, ki je od te svote poslal očetu 700 K. — Mešetarja pa sta v Kerkoču koj spoznala lahkomišelnega človeka in sklenila sta, da ga hočeta opehariti. Nekega dne sešli so se vsi trije v hotelu „Central“. Pri ti priliki sta mešetarja Kerkoču prigovarjala, naj bi posodil nekemu Izidorju Marinsiču, stanujočemu pri soškem mostu, 1600 K. Ko se je Kerkoč udal, odstranil se je Braulin, pa se kmalu potem vrnil z menjico, glasečo se na 1600 K, na kateri je bil podpisan Izidor Marinsič. Menjico je obdržal Kerkoč, Louvier šel je pa v Jonovo menjalnico, kjer je na isto knjižico dobil 1600 K. Od teh 1600 K pa je dobil Marinsič samo 200 K. dočim sta si Louvier in Braulin

kaj časa je Louvier vzel na Kerkočevo povelje zopet 600 K, in potem čez par dni zopet 1000 K, od katerih slednjih pa je izročil mešetarjema 600 K, ker sta rekla, da jih hoče imeti na posodo neki gospod, kar pa ni bilo čisto nič res, ker sta mešetarja ta denar zopet le za se porabila. Potem so zopet vzeli jedenkrat 2000 K in jedenkrat 4000 K. Prvi znesek posodil je Kerkoč nekemu Art. Polliju, drugi pa krčmarju Ant. Furlanu. Za vsa ta posojila pridrževala si je tvrdka Jona 6 odst. obresti za tri mesece. — Ko je pošla na ta način prva knjižica in se je bilo bati, da se pri Joni nanjo več ne dobi denara, prišla je na vrsto tudi druga in tretja tako, da je bilo vzete denara pri Jonu 21.000 K. Mešetarja hodila sta po denar k Jonu tudi brez dovoljenja K. ter sta si prisvojila na ta način jedenkrat 100 K, drugičkrat pa 3000 K. Med večjimi zneski, katere je prejel Kerkoč, omeniti je onega od 4000 K, od katerih je posodil 2000 K Filipu Pečenku in 240 nekim ljudem iz Prvačine. — Glavni napad na tvrdko Jona pa je bil storjen dne 13. maja t. l., ko so na te ponarejene knjižice dobili od te tvrdke 6000 K, katere so bile namenjene kot posojilo nekemu grofu Manfroniju. Dne 15. maja podati se je imela cela poštena družba v Celovec, ali med tem časom spravili so Kerkoča pod ključ. Od zadnjih 6000 K sta Louvier in Braulin nekaj zapravila, ostali znesek, nad 5000 K, pa je prinesel na policijo Louvierov brat, kateremu jih je dal hraniti, ne da bi brat poprej slutil, da jih je brat dobil na zgoraj opisani način. Ker je pa dokazano, da Manfroni ni zaprosil posojila, sumi se po vsi pravici, da sta hotela mešetarja tudi za ta znesek Kerkoča opehariti. Pri Kerkoču našli so še več drugih ponarejenih knjižic, v katerih so se nahajali tudi visoki zneski po 40.000, 50.000 in celo 90.000 K. Našli so pri njem tudi zrelostno spričevalo, na katerem je stalo zapisano njegovo ime, namesto imena pravega abiturienta. Istotako so našli pri njem revolver, čeravno bi ga ne smel imeti, ker ni imel orožnega lista. (Konec pride.)

Kerkoč obsojen. — Ker ne moremo zaradi pomanjkanja prostora priobčiti danes cele obravnave, povemo danes svojim čitateljem, da je bil Kerkoč Kristjan obsojen na 4 leta težke ječe z enim postom in trdim ležiščem vsake 3 mesece.

Obravnava proti Louvieru in Braulinu pa je preložena.

Kaj pa je tebe treba bilo? — Kakor poročamo že na drugem mestu, je predlagal drž. pravnik namestnik g. Jeglič, kot zastopnik obtožbe pri porotni obravnavi, ki se je vršila v sredo proti Kerkoču in tovarišem, da se obtoženec Kerkoč izpraša mesto v slovenskem v nemškem jeziku. Uvažuj pa, da je bil pri rokah zapriseženi tolmač g. E. Klavžar, ki bi Kerkočeve izpovedi, ako bi bile te slovenske, tolmačil italijanskim porotnikom v italijanskem jeziku uvažuj dalje, da je predsednik sodnega dvora deželno-sodni svetnik gosp. Schmarda istotako nemške izpovedi obtoženčeve italijanskim porotnikom tolmačil v italijanskem jeziku, ne moremo najti nobenega pametnega razloga, ki bi opravičeval zgoraj omenjeni predlog gosp. Jegliča in smatramo tak predlog za zgolj brezpotrebno in neumestno brco, katero je zadal drž. pravnik namestnik s svojim predlogom, slovenskemu jeziku. Ni nam torej umevno, kaj je prav za prav nameraval g. Jeglič s svojim predlogom, ako ne morebiti napraviti ponižen poklon sedanjemu germanizatoričnemu zistemu avstrijske vlade, od katere pričakuje g. Jeglič morebiti kako priznanje. Predsednik sodnega dvora je rekel, da nima nič proti takemu predlogu, ako sta z njim zadovoljna obtoženec in njegov zagovornik dr. Tuma. In bila sta oba zadovoljna. Kdor bi pa mislil, da se mi temu čudimo, motil bi se jako. Gledé obtoženca smo prepričani, da se je nahajal v takem duševnem stanju, da mu je bilo pač vse jedno, v kakem jeziku se ga izprašuje. Da, mislil si je mogoče celo, da mu nemščina pred porotniki in pred sodniki pridobi celo kako milost. Gledé dr. Tume pa smo že tolikrat povedali, da urejuje on vsa svoja dejanja in nehanja le kakor mu kaže, in da mu je vse drugo le postranska stvar. Saj, ako bi tako ne bilo, vršila bi se tudi prva razprava proti dr. R. v slovenskem jeziku, ker bi bila sestavljena takrat čisto slovenska porotna klop, ako bi dr. Tuma to le hotel. Ali ker mu ni to kazalo je to zabranil. Kakor rečeno, mi se prav nič ne čudimo ne obtožencu in tudi ne dr. Tumi, da nista ugovarjala zgoraj omenjenemu predlogu g. Jegliča, a konstatirali smo le hoteli, da je bil tak predlog

Zaradi razaljenja Nj. Veličanstva sta sedeli v četrti na obtožni klopi gospodin Rosa Lius in Ubaldina Toros. Toženi sta bili, da sta se o priliki razkritja spomenika cesarja Maksimilijana v Korminu nesposobno izrazili o članih cesarske hiše. Sodišče ju je oprostilo, ali drž. pravdnik Vidulich je uložil proti razsodbi ugovor.

„Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici vabi k letnemu občnemu zboru, ki bo v nedeljo dne 12. julija 1903. ob 1. uri popoldne v društvenih prostorih z naslednjim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odbora; 2. Račun za leto 1902.; 3. Proračun za leto 1903.; 4. Morebitni predlogi; 5. Volitev predsednika, 10 odbornikov, 3 namestnikov, 3 pregledovalcev računov in razsodnikov. Opomba: Ako hoče kateri društvenik staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznani predsedniku do 9. julija. Predsednik in odborniki morajo stanovati v Gorici (§ 31.). — K občnemu zboru sme priti, glasovati in voliti vsak ud, ki je izpolnil 18. leto; voljen sme pa biti le polnoletnik. Volilno pravico mora vsak društvenik izkazati z društveno knjižico (§ 34.).

Občni zbor društva „Alojzije-vščé“ bo dne 6. julija ob 2. in pol pop. v „Alojzijevisču“.

Nesreča. — V torek popoldne okolo enajste ure peljal je Peter Robin, voznik pri tvrdki Rossi iz Gorice, a stanujoč v Podgori, doma pa iz Prečnika, čez novi most pri barki voz premoga. Nasproti njemu pa se pripeljejo na nekem drugem vozu tri osebe, ki so morale še precej naglo voziti. Voznik Robin, ki je imel naloženega na vozu čez 40 kvintalov premoga, bi se bil rad izognil, kar se pa ni posrečilo. Pri ti priliki trčila sta voza drug ob drugega, a Robin padel je pod svoj voz in kolesa, ki so šla čez njegovi nogi. Zmečkala so mu ju popolnoma. Re-veža prepeljali so v bolnišnico, kjer se nahaja v jako nevarnem stanju.

Poskušen samomor. — V nedeljo proti večeru šla je neka ženska s svojimi otroci čez železniški most pri Podgori ter zagledala pri ti priliki nekega človeka, ki se je hotel prekopicniti čez železno ograjo mosta v Sočo. Žena skoči naglo k njemu ter ga pridrži toliko časa, da sta prihitela na pomoč dva druga Goričana, vračajoča se slučajno takrat čez most v Gorico. Ko so ga vsi trije položili na tla, in se je mož nekoliko zavedel, rekel jim je, naj bi ga pustili umreti ter jim očital, da se mešajo v njegove zadeve. Prišla je potem straža, ki ga je ovedla. Omenjeni človek bil je 47-letni kurjač v tovarni v Stračicah S., mož, ki je že druge krate si hotel vzeti življenje. On ima namreč več otrok ter nevedčnosti doma.

Svilodni trg. — Do dne 28. junija t. l. prodali so na goriškem svilodnem trgu 9106 kilogramov svilodov. Plačali so jih najdražje po 3 K 10 vin., a najnižje po 2 K 90 vin. Srednja cena bila je po 3 K kilogram. — Do dne 2. t. m. je bilo prodanih na tukajšnjem trgu 11765 kilogramov svilodov. Ta dan bila je najvišja cena 3 K 90 vin., najnižja pa 2 K 90 vin.

Tatvina v cerkvi. — V noči med 25. in 26. junijem so odnesli iz sakristije cerkve sv. Ivana mošnjo, s katero se pobira miloščina. V njej je bilo še precej denara.

Pobegnil je od doma. — V soboto 27. junija je 12½-letni učenec Friderik Heren zapustil Gorico. Deček je močan, nosi beli slamnik s črnim trakom, temno plavo obleko, črne nogavice in ravno take čevlje, je brez dežnika in sredstev. Ako kdo kaj o njem ve, je uljudno naprošen naj sporoči roditeljem v Gorico Via Morelli št. 36., da ga poiščejo in najdejo.

Nagla smrt. — Dne 29. junija je bila pri podružni cerkvi sv. apost. Petra in Pavla v vikarjatu Gradno navadni shod s procesijo okoli cerkve; a med 4. evangelijem zgrudil se je v cerkvi mož Kristjančič Štef. ter ostal mrtev. — Njegove zadnje besede so bile: „Kako lepa je ta cerkev“. Ta nagla smrt pretresla je navzoče. Naj mu izprosita milost sv. apostola P. in P.!

Napad. — V noči od torke na sredo je napadel na cesti med Koprivo in Korminu neki Ivan Tuzzi cvetličarja Lenarta Griona ter ga nevarno ranil v levo stran prsij. Griona so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Na Gradu nad Mirnom priredi zasebni pevski zbor danes v soboto 4. t. m. slavnostni večer v proslavo sv. Cirila in Metoda z bakljado kresom, umetnimi ognji petjem i. t. d.

Veselica „Kat. slov. izobraže-

tero priredi jutri v Dornbergu tamošnje „Kat. slov. izobraževalno društvo“ v proslavo praznika sv. Cirila in Metoda točno ob 3½ popoldne. Program je jako lep in zanimiv, in se je zatorej nadejati, da bo deudeležba pri tej veselici prav obilna.

Javna dražba cestnih del. — Dne 5. avgusta opoldne se bodo oddala dela na javni dražbi za zgradbo ceste med Vrhovljem pri Kojsem in med Kobališčem. Oddal se bo de namreč prvi del te ceste, ki meri 3032 m. To delo je cenjeno na 39.447/36 K. Pismene zapečatenе ponudbe, kolekovane s kolekom od 1 K, in katerim mora biti priložena tudi varščina 2000 K, bodisi v gotovini ali pa tudi v javnih papirjih, ulože se lahko pri tukajšnjem glavarstvu do 4. avgusta t. l. in sicer do 10. ure predpoludne.

„Ljudska opekarna“ v Biljah. — Sklepom računskega leta šteje zadržuga: a) 35 društvenikov-vstanovnikov, ki imajo 51 glavnih deležev po 600 kron; b) 12 zadržugnih delavcev z 12 opravnimi deleži po eno krono. Zadržuga izvršuje vsa v opekarsko obrt spadajoča dela načeloma in praviloma po svojih članih, izjemoma tudi po nečlanih. L. 1902 se je izdelalo nad dva milijona in pol raznovrstne opeke, a razprodalo se je je nad dva milijona. Čistega dobička je bilo l. 1902 K 7089 13, ki se po sklepu občnega zbora razdeli tako-le: a) Društvenikom-vstanovnikom se razdeli po 80 kron na en polnovplačan glavni delež v znesku K 4080—, b) Reservnemu zakladu se pripiše ostanek v znesku K 3009 13, skupaj K 7089 13. Reservni zaklad je znašal koncem l. 1901 K 7622 44, kateremu se pripiše od čistega dobička l. 1902. znesek K 3009 13, toraj znaša rezervni zaklad koncem l. 1902 K 10631 57, ki je investiran v društvenem premoženju. „Centralna posojilnica v Gorici“ izvršila je svojo revizijo dne 12. avgusta 1902. „Ljudska opekarna“ je povsem delavska zadržuga, ki šteje med 35 člani vstanovniki: 18 opekarniških delavcev, 5 zidarskih mojstrov, 9 posestnikov-kmetovalcev, 1 obrtnik in 2 zasebnika, ter daje 30 družinam stalnega zaslužka ne vstevši onih, ki najdejo zaslužka od časa do časa. L. 1902 so zaslužili domačini pri „Ljudski opekarni“ nad 28 tisoč kron.

Prejeli smo in priobčujemo to-le: Leto dni je, odkar sem poskusil to-le sredstvo zoper trino uš: Zalil sem več t r t v v vodi raztopljenim galunom. Vseph je očividn. Nekateri poganjki so bili že koncem junija t. l. nad 150 cm dolgi. Natančna pojasnila dobi ono kmetijsko društvo, ki želi delati nadaljne poskuse v svrhu statističnih podatkov.

Fr. Šinigoj, učitelj v Sv. Križu na Vipavskem.

Velika nesreča na železniči. — Iz Madrida poročajo o veliki železniški nesreči, ki se je dogodila v ponedeljek pri Montalino. Ekspresni vlak je namreč vozil preko mosta pri Montalino, ko se je podrl most čez reko. Oba železniška stroja z vsemi 18 vozovi sta padla v globočino, 110 potnikov je mrtvih, 140 ranjenih.

Wilhelmov zeljšni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavoj s 6 steklenicami za K 10— pošlja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopošlje.

Pridno, spretno dekle

ki zna vsa domača dela in razume tudi nekoliko v kuhanju, sprejme se takoj v službo. — Mesečna plača je 22 K. — Natančneje se izve pri upravnistvu našega lista.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

blatenji izvirajočim iz najetih peres, nam dobro znane častilakomne kovačnice, marveč zato, da pojasnimo pravo stanje sporne zadeve.

Volitev se je res vršila dolgo po končani poslovni dobi obč. starašinstva, a ne po županovi krivdi, ampak vsled okoliščin, katerih ni bilo poprej prevideti. Dva meseca pred pretekom omenjene dobe je županstvo prosilo c. kr. finančno ravnateljstvo, naj dovoli, da se vzame davkarski izkaz, kakoršnega treba za napravo volilnih imenikov: a še-le dva meseca po končani dobi je došlo dovoljenje, a še to vsled županstvenega poganjanja; na to ni bilo dobiti sposobne osebe, katera bi bila opravila to nalogo, ker je bilo določilo starašinstvo za to delo pretesno nagrado. Slednjič se je našel sposoben davčni penzionist, kateri je prevzel in po enem mesecu tudi dovršil delo; zdaj so prišle porotne obravnave, katere so zadrževale župana cele tri tedne. Sestava imenikov je pobrala — ker je v našem obč. uradu vedno zadosti drugih vsakdanjih in vmes tudi pravnih poslov — zopet poldrugi mesec časa in tako se je zgodilo, da je mogel župan še-le avgusta meseca vprašati starašinstvo za kedaj naj se odločijo volitve.

Starašinstvo je bilo enoglasno za to, da se imajo volitve vršiti še-le po trgatvi. Torej se v tem času razgrnili imeniki skozi 4 tedne občinarjem v pregled. Proti imenikom je bilo podanih nekoliko reklamacij, in proti dotični rešitvi zopet par ugovorov. Vsled tega so se morali vsi spisi in tudi tisti imeniki, o katerih govori dopisun, da so bili ponarejeni, predložiti c. kr. glavarstvu v rešitev, katero je še-le februarja t. l. naznanilo, da so imeniki potrjeni.

Zdaj je trebalo napraviti, in potem razposlati nad 1300 vabil, in to je pobralo tudi nekoliko časa; pa da bi ne bilo nobenih očitaj, da se ni izbral primeren čas za volitve, čakal je še župan, da so končala vsa nujna pomladanska dela na poljih in vinogradih, ter je določil take dneve za to, ko ima naše ljudstvo največ časa na razpolago — to je doba pred začetkom izvaževanja prvih črešenj. Hotel je s tem doseči in zagotoviti, da se ne boče nihče oviral v izvrševanju svoje volilne pravice, da pridejo lahko vsi občinarji na volišče, naj so te ali one stranke. Vidite učeni dop., da županova naloga ni tako lahka in nagla, kot od nekaterih učiteljev, kateri naložijo v šoli učencem, in potem sami brez nadaljnjih ugovorov napravijo sodbo, bodisi po prstih ali nosovih.

(Konec pride.)

Politični pregled.

Proračunski provizorji in kvota.

V torek izdani državni zakon ob-
javlja cesarsko naredbo na podlagi § 14.
z dne 29. junija 1902, s katero se do-

vrže lulo na tla ter jo pohodi, da se je
razletela na drobne kose.

„Pravo! Tako tiče taki dimki!“
rečem, pa stisnem roko sosedu.

Umazanci obstanejo in vodnik za-
mrmra za časek: „Pa vam ukjub si
kupim zopet tako!“

Ali zdi se mi, da je ni kupil več;
njegove besede se vsaj niso glasile zelo
odločno.

* * *

Tako onikrat. Da, ta dim! Kad iz
tvorničnih dimnikov kvari telesno zdravje;
a drugi dim slabe omike zastira kot z
ovojem človeškemu srcu in duši nebo
vere, upanja in prave, čiste ljubezni.
Ljudje ginejo na duši po taki kulturi.

„Oho! Nazadnjak! Treba iti za
svetom!“ slišim govoriti.

Za svetom? Da, ali kako, v čim
pa? Pa ne kot ona dva „cesarska moža“?
— Kako je bilo?

Nekoč sta šla dva vojaka iz mesta
čez reko na pivo; zunaj mesta je bilo
ceneje.

Pivo je bilo dobro, žejna huda. Pa
časa, ko je bil že zadnji čas, imenito sta:

voljuje proračunski provizorji za drugo
polovico leta. V sredo pa se je objavil
cesarski patent, s katerim določuje krona
kvoto za obe državni polovici za dobo
jednega leta in sicer v istem razmerju,
kakor je bila lani.

Novo ogrsko ministerstvo pred parlamentom.

V torek je predstavil novi ogrski
ministerski predsednik grof Khuen He-
dervary ogrskemu parlamentu samega
sebe in svoje tovariše. Vsprejem pa je
bil tak, da ga ni takega doživelo še no-
beno ministerstvo. Kričanje, žvižganje in
ropot z nogami, to je bil prvi pozdrav,
katerega je dobil grof Khuen Hedervary
od ogrskega parlamenta. Seve, da je vse
to izviralo od ogrske neodvisne stranke,
ki je vsprejela novega ministerskega pre-
sednika in pa novega hrvatskega mi-
nistra Tomažiča s porogljivimi „živio“
klici, na kar je zbornični predsednik tudi
porogljivo opomnil, da smejo v ogrskem
parlamentu hrvatski govoriti le hrvatski
zastopniki. Ko je grof Khuen Hedervary
začel razvijati svoj program in je med
drugim tudi rekel, da je vlada začasno
umaknila vojaški zakonski načrt, začeli
so Košutovci tako strašno ropotati in ga
psovati, da je moral svoj govor pretrgati.
Očitati so mu namreč, da jih je osleparil,
ter da se niso tako zmenili, ko so skle-
pali z njim pogodbo ter postavili v njo
pogoje, pod katerimi so bili pripravi
opustiti obstrukcijo. Sploh se sodi, da se
ne bo mogel grof Khuen Hedervary dolgo
časa vzdržati na svojem sedanjem mestu.

Trgovinske pogodbe pred nagodbo?

Iz torkovega Khuenovega progra-
matičnega govora in pa iz izjav posl.
Košuta je razvidno, da namerava nova
ogrška vlada premeniti eno glavnih določb
v nagodbenih dogovorih ter omogočiti,
da se pogajanja glede obnovitve tr-
govinskih pogodb z zunanjimi državami,
posebno pa z Italijo, prične prej, nego
je rešena nagodba, ozir. carinski tarif.
Kako bodo izvedli to silno kočljivo vpra-
šanje, seveda ni jasno, ker je v narav-
nostnem nasprotju z vsprejeto Szellovo
formulo, ki določa, da mora biti prej
uveljavljen novi avtonomni carinski tarif.
Rešiti pa se mora ta le parlamentarnim
potom v obeh drž. polovicah. Kako se
izognejo tej zagati, je torej povsem ne-
jasno. —

Novi hrvatski ban.

Hrvatje imajo torej svojega novega
bana. Ta se zove Teodor Pejačević. Vsaka
sodba o njem bi bila danes prezgodnja.
Govori se pa, da je grof Pejačević prevzel
banovo čast le pod pogojem, da se od-
strani na Hrvaškem protipostavni mad-
jarski napisi, kakor tudi, da se odpravi
nagla sodba, ter da se odstrani vojaštvo.
Tudi sedanjí hrvatski sabor bode
baje kmalu razpuščen, ter bodo v naj-
krajšem času razpisane nove volitve.

Govori se tudi, da se v najkrajšem
času izvrše razne osebne izpremembe v
najvišjih opravnih službah. Pa kakor re-
čeno so to za danes le govornice, ki se
nikakor ne vjemajo s trditvami, da je
grof Pejačević z dušo in telesom udan
grofu Khuenu Hedervaryu.

Macedonski dogodki.

Ruski list „Novo Vreme“ poroča,
da se je njegov dopisnik te dni razgo-
varjal z generalom Petrovom, s sedanjim
bolgarskim ministerskim predsednikom.
General Petrov rekel je ruskemu časni-
karju, da ni bil položaj v Macedoniji še
nikdar tako resen, kakor je sedaj. Po-

„Ukaziva vsak svoj vrček, potem poj-
deva kar naravnost čez reko, saj je za-
mrzla; prideva prej čez, in bodeva še
za časa v kasarni.“

Dobro! Pa ukazeta, izpijeta, plačata,
pa gresta proti reki, ker ni bilo več časa
čez most. Bilo je že proti spomladi, in pihal
je gorak južni veter.

Ko so videli ljudje, da hočeta po
ledu na drugo stran, so jima klicali ter
opozarjali:

„Za božji čas! Kaj pa mislita? Led
že poka. Idita na most!“

„Naj poka!“ velela sta dobro na-
trkana vojaka. „Midva nisva kaki stari
babi, midva sva „cesarska moža“! Jeden,
dva tri — marš!“

Primeta se za roko in hajd na led.

Ali nista bila prišla še do srede,
kar začneta omahovati in kričati... pa
izgineta pod ledom!...

Na žalost — ni malo takih namiš-
ljenih „velikanov“ in bornih pritlikovcev,
ki so omamljeni od ščemečega dima la-
žinapredka, stopajo samozvestno po
tankem ledu — za lažikulturo, „za sve-

sešno postajajo kritične razmere v drinop-
vilajetu, ki je bil do sedaj jeden najmir-
nejših. Tam preganjajo turške oblasti po-
sešno bolgarsko kristjansko prebivalstvo
na grozen način. Ljudstvo beži na vse
strani, posebno pa proti bolgarski meji.
V okolici Burgasa zbralo se je te
dni nad 3000 takih begunov, ki so zdato
pomnožili ustaške čete. Vse kaže, kakor
da bi hotela Turčija izzvati po sili vojsko.
Na bolgarski meji pomočuje Turčija od
dne do dne konjištvo in pa topničarstvo.
Tako postopanje vzbuja v Bolgariji naj-
večjo nevoljo, in splošna je nastala v
Bolgariji zahteva po vojski s Turčijo, češ,
da je le na ta način mogoče storiti konec
temu neznosnemu stanju.

Bolgarski zastopnik v Carigradu
zahteval je od turške vlade pojasnil glede
kopičenja turškega vojaštva ob bolgarski
meji, ali odgovorilo se mu je, da v Ca-
rigradu ničesar ne vedo o takem kopi-
čenju vojaštva, ter da hočejo o tem še
le poizvedovati.

Turški vladni listi pa pravijo, da je
to kopičenje le slučajno, in da je to od-
visno le od dotičnega vojnega poveljnika.
Kakor pa očitajo Bolgari Turkom, da ko-
pičijo vojaštvo ob bolgarski meji, ravno
tako očitajo Turki Bolgarom, da mobili-
zirajo svoje vojake ter da jih istotako
kopičijo ob turški meji. Po teh turških
poročilih so te dni Bolgari prišli na
macedonska tla streljali na turške vojake,
in so jih v tem pogledu podpirale celo
bolgarske vojaške straže. Z jedno besedo
rekriminacij od jedne in druge strani
neče biti ne konca ne kraja in niso bile
še nikdar tako ostre, kakor so postale
uprav zadnje dni. Položaj na Balkanu
postaja od dne do dne kritičnejši in je
prav verjetno, da se vname tam vojni
plamen, še predno bi bilo to drago v
macedonske zadeve zapletenim velesilam.

Zato pa se je obrnila te dni Bol-
garija s posebno noto do raznih velesil,
posebno pa do Ruske in Avstro-Ogrske
ter jim opisala ves položaj. Bolgarija
odvrača od sebe vsako odgovornost in
protestira odločno proti kopičenju turških
čet ob bolgarski meji, ki nimajo drugega
namena, nego hujskati macedonsko pre-
bivalstvo in Bolgare, ter provzročiti v
splošen ustanek. Bolgarska vlada se je
pošteno trudila, da je na podlagi obljub
od strani sultana, Rusije in Avstrije po-
mirila svoje ljudstvo. Vse sultanove ob-
ljube pa niso bile nič drugega nego golo
hinavstvo. Turčija se očitavno pripravlja
na vojsko. Ko pa kopiči svoje čete ob
bolgarski meji, opravičuje svoje postopanje
z izgovori, da nimajo njene vojaške čete
drugega namena, nego pomiriti mace-
donsko prebivalstva ob bolgarski meji,
katero pa sama hujskati in sili k upor.
Velevlasti naj bi ti turški komediji storile
jedenkrat konec ter jo prisilile, da umakne
svoje čete od bolgarske meje. Ako pa
velevlasti tega ne store, in se izpolni
turška nakana, namreč, da nastane med
Turčijo in Bolgarijo vojska, potem od-
klanja vso odgovornost za posledice take
vojske od sebe, in to tembolj, ker so bile
velevlasti o pravem času na vse to opo-
zorjene.

Domače in razne novice.

Gospodom naročnikom!

Z zadnjo številko smo dokončali
prvo poluleto. O tej priliki siljeni
smo zopet prositi one gg. naročnike,
ki so zaostali z naročnino za pre-
teklo poluleto, in nekateri celo še
za prejšnja leta, da jo izvolijo v
najkrajšem času poravnati. Ako jim
ni mogoče plačati vsega hkratu, poš-
ljejo naj vsaj nekaj na račun, in
ostalo prej ko mogoče. Prosimo torej,
da ne bo treba zopet in zopet opo-
minjati, kar je prav nevšečno delo.

Upravništvo.

Imenovanja in premeščenja. —
Naučni minister je premestil glavnega
učitelja na tukajšnjem ženskem izobra-
ževališču gosp. Viktorja Magnago na
italijansko gimnazijo v Trentu. Za gim-
nazijske učitelje na hrvatski gimnaziji v
Pazinu so imenovani suplente, in sicer:
gosp. Luka Brolih, Vladimir Nazor
in Martin Zgrablić. Prvi služboval je
do sedaj v Mariboru, drugi v Zadru in
tretji v Pazinu.

Odlikovanje. — O priliki svojega
umirovljenja dobil je c. kr. davkar gosp.
Ludovik Ponton naslov glavnega dav-
karja.

Ustmeni zrelostni izpiti na tu-
kajšnji gimnaziji, ki so pričeli v torek,
končali so v četrtek popoldne. Ma-
turantov je bilo 21, in sicer 9 Slovencev,
med temi jeden privatist, jeden Hrvat, 9
Italijanov in 2 Nemca. Izmed Slovencev

uspehom pa so napravili izpit Anton
Grbec iz Kobdilja, Jožef Godnič iz
Komna in Jožef Vodopivec iz Dorn-
berga. Trije so padli iz jednega predmeta
in ponavljajo izpit čez dva meseca. Dva
sta pa padla za celo leto. Od Italijanov
jih je napravil 6 zrelostni izpit z odliko,
tri pa z dobrim uspehom. Od Nemcev
je napravil jeden izpit z dobrim uspehom,
dočim je drugi padel za celo leto. Hrvat
Ivan Slokar napravil je izpit z odliko.

Ustmeni zrelostni izpiti na tu-
kajšnji realki. — Na tukajšnji višji
realki so se v sredo končali ustmeni zre-
lostni izpiti. Maturantov je bilo najmanj.
Jeden je napravil izpit z odliko, osem pa
z dobrim uspehom. Jeden je padel za
celo leto, jeden pa se je odtegnil od iz-
pita. Z dobrim uspehom sta napravila
izpit Slovenca Gustinčič Karol in
Hvala Anton.

Praznik sv. Cirila in Metodija.

— V nedeljo, na praznik slovanskih apo-
stolov sv. Cirila in Metodija, bo v cerkvi
sv. Ignacija ob 9. uri sv. maša s sloven-
skim petjem. Sv. mašo bo daroval veleč.
g. dr. Anton Gregorič, deželni in
državni poslanec itd. Podpisani odbor
vabi goriske Slovence k obilni udeležbi,
da se tako zahvalimo Vsemogočnemu za
neprecenljivi dar sv. krščanske vere, ki
ga je slovanskim narodom naklonil po
svetih slovanskih bratih Cirilu in Metodiju.

Odbor „Slov. katol. delavsk.

društva v Gorici“.

Tretji vlak na vipavski železnici.

— Toliko se je že pisalo in se še piše
o tem tretjem vlaku na vipavski železnici,
toliko se po njem vzdihuje in napoveduje
se ga zdaj na ta, zdaj na drugi dan. In
čemu vse to, ko ga že imamo ta tretji vlak
na vipavski železnici, ne da bi vedeli zanj.
Mi se sicer osebno o tem nismo pre-
pričali, a pravila nam je neka prav za-
nesljiva oseba, da tretji vlak na vipavski
železnici v resnici že obstoji. Reč pa je
baje taka le: Na vipavski železnici vozi
po potrebi sem ter tje tudi tretji vlak,
ki je pa v prvi vrsti namenjen za pre-
važanje blaga. Pri takih prilikah pa pri-
klopijotemu tovornemu vlaku tudi po jeden
ali dva voza za osebe. Ako se slučajno
nahaja kdo na kolodvoru, ki bi se rad
peljal po vipavski železnici, prosto mu
je ustopiti, ko si je poprej seveda pri-
skrbel vozni listek. Ali ni to imenito.
Kakor rečeno jih je pa jako malo onih,
katerim bi bili znani taki „furteljci“ vi-
pavske železnice, in se zaradi tega s ta-
kimi vlaki tudi malo ljudi vozi, posebno
pa, ker niso taki vlaki redni in se pri-
rejajo le po potrebi od slučaja do slučaja.
Mi bi proti vsemu temu ne imeli ničesar
ugovarjati, odločno pa bi morali pro-
testovati, ako bi se po številu oseb, ki
se vozijo s takimi vlaki, hotela sklepati
potreba ali pa nepotreba prireditve tre-
tjega rednega vlaka na vipavski železnici.
Rečemo se jedenkrat, da se nismo sami
osebno prepričali o resničnosti tega, kar
smo tu napisali, ampak da nam je to
pravila le zanesljiva oseba.

Pekovska zadruga. — Peki v

Gorici so si ustanovili svojo zadrugo.
Predsednikom te zadruga je bil izvoljen
g. Peter Tommasini, podpredsednikom g.
Karol Drašček. V odbor pa so izvoljeni
gg. Leon Gayer, Anton Pecile, Anton
Furlani, Anton Leban in Andrej Fajt.
Njihovim namestnikom pa gg. Ivan Bu-
digna, Ivan Goriup, Jakop Bratus, Ivan
Cotič in Jožef Valentinčič. Pristopnina
znaša 10 K, letnina pa, in sicer za prvo
vrsto 16 K in za drugo pa 12 K.

Porotne obravnave. — V sredo
se je vršila pred tukajšnjim porotnim
sodiščem obravnava proti 20-letnemu
Kristjanu Kerkoču iz Gojač, proti 39-
letnemu Josipu Louvieru iz Gorice in
proti 47-letnemu Angelu Braulinu iz Go-
rice. Toženi so bili radi tatvine in go-
ljufije.

Predsedoval je poroti sodni svetnik
Schmarda, votanta sta bila sodna svet-
nika pl. Kuhačević in Rutar. Obtožbo je
zastopal državnega pravdnika namestnik
Jeglič. Kerkoča je zagovarjal dr. Tuma,
ostala dva dr. Graziadio Luzzatto. Po-
rotna klop bila je italijanska. Iz obtož-
nice, ki je bila istotako italijanska, pos-
namemo sledeče:

Kristjan Kerkoč, rojen v Gojačah v
ajdovskem sodnem okraju, obiskoval je
l. 1902. VI. razred tukajšnje gimnazije,
a izostal je iz šole proti koncu šolskega
leta, ker mu ni bilo učenje po volji in
je raje pohajal. Prišel je pa tudi v tem
šolskem letu v Gorico in je dal svojim
starišem razumeti, da hoče privatno štu-
dirati. Stanoval je v ulici Sv. Klare pri
kočijažu Wessely-u, a študiral ni nič,
marveč pohajkoval je in se kratkočasil.
Dar, obstoječ iz jedne knjižice kranjske
hranilnice, vredne 500 glđ. in pa iz jedne
srečke dunajskega mesta, katerega je

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,
v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4.

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Odda se v najem tri pritlične prostore

v ulici Vetturini št. 9.

Oglasiti se je v „Narodni Tiskarni“.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

prijetna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. šte. 25.

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidarskič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih uajmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Protokol. tvrdka Lucijan Kovačič, pri Sv. Luciji,

naznanja s tem častitim obrtnikom in trgovcem Soške, Baške in Idrijske doline, da je otvorila svojo veliko zalogo pristnega tropineca, ovsa, koruze, moke in vsakovrstnega kolonijalnega blaga, ter bo vse to razprodajala na debelo po najnižjih konkurenčnih cenah, ki ne presežejo nikdar Goriških tržnih cen na debelo. — Izvršuje vsako naročilo točno, kulantno in pri večjih na zahtevo tudi s prevajanjem blaga na dom priporoča se naklonjenosti svojih domačinov.

Dražbeni oklic.

Podpisano županstvo odda dne 20. t. m. v obč. pisarni zidanje nove obč. hiše (občinskega doma) na ponudbeni dražbi od 11. do 12. ure dop. Ponudniki naj vlagajo svoje postavno kolekovane ponudbe, opremljene z 10 odst. varščine na tuk. županstvo.

Načrti in pogoji se lahko ogledajo v tuk. pisarnici.

Županstvo v Št. Andrežu,
2. julija 1903.

A. Lutman,
župan.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti

v Pevmi,

za Sošk. mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, ter na novo otvoreno

podružnico

na voglu prišedši od Soškega mosta proti Gorici v hiši g. Fogarje h. št. 42.

V delavnici se izdelujejo vsa v sodarsko in kolarsko stroko spadajoča dela, in postrežba z lesom po najnižji ceni. —

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kateri je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunaska cesta št. 15 v Medatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Špedicijska poslovnica Gašpar Hvalič

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Sloven-
cem v mestu in rojakom
na deželi za prevajanje
vsakovrstnega blaga in po-
hištva v vse kraje. Ker ima
tri nove zaprte vozove
za prevajanje,
zagotavlja, da se blago ne-
poškodovano dostavlja.

„Krojaška

zadruga“

Gorica,

Gospodska ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po veaki ceni in veliki izbi. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chifona in prtenine, hlačevine, volnene odeje, koftov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov, in raznih drobnin.

Preproge, zagrinjala in po-
grinjala iz volne in bomba-
ževine. — Tudi se še naznanja
slavnemu občinstvu, da se raz-
proda vse od prejšnjih
sezona zaostalo blago pod
lastno ceno.

Na zahtevo stranke
pošiljajo se uzorci poštne
prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja
slavnemu občinstvu, da
so cene tudi vsemu no-
vemu blagu tako nizke,
da se ni bati nikake
konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu
in na deželi prilika za pošteno
in solidno postrežbo!